

Handelingen

18-19-20-21

VLAAMSE RAAD

1983-1984

Vergaderingen van maart 1984

DRINGENDE EN MONDELINGE VRAGEN

HOOFDSTAD VLAAMSE GEMEENSCHAP

STATUUT LOGIESVERSTREKKENDE BEDRIJVEN

INTERPELLATIES

MOTIE BELANGENCONFLICT CCF 104 (1982-1983) – NR. 1

SAMENSTELLING COMMISSIES

OPRICHTING VLAAMSE DIENST VOOR ARBEIDSBEMIDDELING

RESOLUTIE WERKLOOSHEIDSVRAAGSTUK

PROCEDURE PARLEMENTAIR ONDERZOEK

DAAR VAN BEHEER DDT

Inhoud

Nr. 18

6 maart 1984
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 835

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 835

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 835

Verslagen

Indiening, blz. 835

Advies van de Raad van State

Indiening en verwijzing, blz. 836

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 836

Onderzoek naar de taalgroep, blz. 836

Dringende vragen (R.v.O. art. 66,5)

Dringende vraag van de heer A. Denys tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over het uitblijven van de voorschottenbetaling ten behoeve van de erkende diensten voor gezins- en bejaardenhulp, blz. 836

Dringende vraag van de heer J. Valkeniers tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de behandeling van de Vlaams-Brabantse gemeenten door de Brusselse Intercommunale Watermaatschappij, blz. 838

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer A. Denys tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de procedure bij het opleggen van administratieve formaliteiten aan KMO's en zelfstandigen, blz. 838

Vraag van de heer J. De Mol tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de door de veltsmelterij Coverella te Lebbeke veroorzaakte lawaai- en reukhinder, blz. 839

Vraag van de heer D. Vervaeke tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over alternatieve oplossingen inzake de breekwerf te Pepingen, blz. 839

Vraag van de heer D. Vervaeke tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de bevoegdheidsverwarring en de beleidsmiddelen inzake milieu-effect-rapportering, blz. 840

Vraag van de heer D. Vervaeke tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de beveiliging van het veel-luik Het Lam Gods, blz. 841

Vraag van de heer E. Beysen tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van

leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de in uitzicht gestelde Paasvakantiespreiding en de gevolgen daarvan voor het BSD-leerlingenvervoer, blz. 841

Vraag van de heer C. De Clercq tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de subsidiëring van restauratiewerken aan beschermde monumenten bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën, blz. 842

Ontwerp van decreet betreffende de keuze van Brussel tot hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap
- 220 (1982-1983) - Nrs. 1 tot 4

Voorstel van decreet van de heer V. Anciaux c.s. houdende instelling van een hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap
- 179 (1982-1983) - Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking, blz. 843

Spreekers : de heren A. De Beul, verslaggever, V. Anciaux, L. De Grève, J. Van Elewycq, H. Weckx, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid

Artikelsgewijze bespreking, blz. 848

Ontwerp van decreet houdende het statuut van de logiesverstreckende bedrijven
- 223 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking en verwijzing naar commissie, blz. 849

Spreekers : de heren E. Desutter, verslaggever, O. Van den Broeck, G. Marmout

Regeling van de werkzaamheden, blz. 854

Nr. 19

6 maart 1984
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 855

Jaarverslag

Indiening, blz. 855

Regeling van de werkzaamheden, blz. 855

Ontwerp van decreet houdende het statuut van de logiesverstreckende bedrijven
- 223 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 855

Spreekers : de heren L. Van den Bosch, J. De Seranno, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, W. Seeuws, G. Verhaegen, E. Beysen, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschaps-

minister van economie en werkgelegenheid, J. Van Elewycq

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer J. Gabriels tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de aanleg van de Noord-Zuidverbinding A-24, blz. 862
Spreekers : de heren J. Gabriels, T. Kelchtermans, L. Vanvelthoven, Minister P. Akkermans

Motie voorgesteld door de heren G. Verhaegen, L. De Grève, J. Van Elewycq en P. Van Grembergen betreffende een belangenconflict naar aanleiding van het bij de Conseil de la Communauté française ingediend voorstel van decreet „portant organisation de la consultation populaire”, CCF 104 (1982-1983) - Nr. 1
- 247 (1983-1984) - Nr. 1

Bespreking, blz. 865

Ontwerp van decreet betreffende de keuze van Brussel tot hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap
- 220 (1982-1983) - Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming, blz. 866

Spreeker : Mevrouw M. Van Puymbroeck

Motie voorgesteld door de heren G. Verhaegen, L. De Grève, J. Van Elewycq en P. Van Grembergen betreffende een belangenconflict naar aanleiding van het bij de Conseil de la Communauté française ingediend voorstel van decreet „portant organisation de la consultation populaire”, CCF 104 (1982-1983) - Nr. 1
- 247 (1983-1984) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 866

Interpellaties (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer J. Gabriels tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over het aanleggen van het tracé van de spoorlijn Genk-Maasmechelen/Maaseik op de gewestplannen, blz. 866

Spreekers : de heer J. Gabriels, Minister P. Akkermans

Interpellatie van de heer J. Gabriels tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, en de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de wanordelijke ontgrondingspolitiek en het gebrek aan enige beleidsvisie op lange termijn, blz. 869

Spreekers : de heren J. Gabriels, F. Geyselings, Minister P. Akkermans

Interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de samenstelling van de Vlaamse Commissie voor de

ruimtelijke ordening, blz. 874

Sprekers : de heren J. De Mol, F. Gey-
selings, Minister P. Akkermans

Interpellatie van de heer J. De Mol tot de
heer P. Akkermans, Gemeenschapsminis-
ter van ruimtelijke ordening, landinrich-
ting en natuurbehoud, over de verant-
woordelijkheid van het polderbestuur in
verband met de overstromingen te Den-
derbelle, blz. 879

Sprekers : de heer J. De Mol, Minister
P. Akkermans

Interpellatie van de heer N. De Batselier
tot de heer G. Geens, Voorzitter van de
Vlaamse Executieve, Gemeenschapsmi-
nister van economie en werkgelegenheid,
over de situatie van het personeel van de
Dienst voor nijverheidsbevordering na de
afschaffing en de regionalisering van be-
doelde dienst, blz. 881

Sprekers : de heer N. De Batselier, Mi-
nister G. Geens

Interpellatie van de heer G. Cardoen tot de
heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister
van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs,
over het waterbeleid in het Vlaamse Ge-
west, blz. 884

Sprekers : de heer G. Cardoen, Minis-
ter J. Lenssens

Interpellatie van de heer L. Van den Bos-
sche tot de heer G. Geens, Voorzitter van
de Vlaamse Executieve, Gemeenschaps-
minister van economie en werkgelegen-
heid, over de houding van de Vlaamse
Executieve in verband met de oprichting
van een Vlaams centrum voor informatica
en subregionale centra, blz. 892

Sprekers : de heer L. Van den Bossche,
Minister G. Geens

Interpellatie van de heer L. Van den Bos-
sche tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter
van de Vlaamse Executieve, Gemeen-
schapsminister van cultuur, over het be-
leid ten opzichte van de Opera van Vlaan-
deren, blz. 896

Sprekers : de heer L. Van den Bossche,
Minister K. Poma

Samenstelling van commissies

Wijzigingen onder de vaste en plaatsver-
vangende leden, blz. 902

Interpellatie (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer J. De Mol tot de
heer, K. Poma, Vice-Voorzitter van de
Vlaamse Executieve, Gemeenschapsmi-
nister van cultuur, over de beleidsop-
ties en -ontwikkelingen ten aanzien van de be-
scherming van de oude Dender te Dender-
monde, blz. 902

Sprekers : de heer J. De Mol, Minister
K. Poma, de heer N. De Batselier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 908

Nr. 20

20 maart 1984
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 909

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 909

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 909

Verslagen

Indiening, blz. 909

Aanvullendverslag

Indiening, blz. 910

Beraadslaging van de Vlaamse Executieve

Indiening, blz. 910

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 910

Mondelingen vragen (R.v.O. art. 66)

Indiening, blz. 910

Interpellatie (R.v.O. art. 67)

Indiening, blz. 910

Dringende vraag (R.v.O. art. 66,5)

Dringende vraag van de heer W. Seeuws
tot de heer P. Akkermans, Gemeenschaps-
minister van ruimtelijke ordening, landin-
richting en natuurbehoud, en de heer J.
Lenssens, Gemeenschapsminister van
leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over
de hinderlijke aard van de NV Thovadec te
Heusen-Destelbergen en de door dit be-
drijf gepleegde natuurschending, blz. 910

Vraag (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer W. Seeuws tot de heer
G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Exe-
cutieve, Gemeenschapsminister van eco-
nomie en werkgelegenheid, over de van
het Vlaams overheidspersoneel geveerde
inlevering en de ter zake gevolgde proce-
dure, blz. 911

Ontwerp van decreet houdende het statuut
van de logiesverstreckende bedrijven
— 223 (1983-1984) — Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking, blz. 912
Sprekers : de heer E. Desutter, verslag-
gever

Artikelsgewijze bespreking, blz. 913

Sprekers : de heer J. De Seranno, A.
De Beul, Minister K. Poma

Ontwerp van decreet houdende oprichting
van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbe-
middeling
— 243 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 915
Sprekers : de heren J. Ansoms,
verslaggever, C. De Clercq, A. Denys,
N. De Batselier, A. De Beul, E. Desut-
ter, Minister G. Geens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 924

Sprekers : de heren L. Dhoore, Minis-
ter G. Geens

Voorstel van resolutie van de heer A. De
Beul c.s. betreffende de bevoegdheid over
de werkloosheidscontrole en de program-
ma's tot opslorping van de werkloosheid
— 251 (1983-1984) — Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 928
Sprekers : de heren A. De Beul, G.
Verhaegen

Ontwerp van decreet houdende uitbreiding
van de bevoegdheden van de Vlaamse
Dienst voor Arbeidsbemiddeling
— 244 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 928

Sprekers : de heren O. Van den
Broeck, verslaggever, Minister K. Po-
ma

Artikelsgewijze bespreking, blz. 929

Voorstel van decreet van de heer L. De Grè-
ve c.s. houdende vaststelling van de proce-
dure van onderzoek
— 87 (1981-1982) — Nrs. 1 tot 3

Voorstel van decreet van de heer J. Van Ele-
wyck c.s. houdende regeling van het parle-
mentair onderzoek
— 135 (1981-1982) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 929

Sprekers : de heren P. Van Der Nie-
pen, verslaggever, L. De Grève, A. De
Beul, J. Van Elewyck, G. Verhaegen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 933

Nr. 21

20 maart 1984
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 935

Regeling van de werkzaamheden, blz. 935

Voorstel van decreet van de heer L. De Grè-
ve c.s. houdende vaststelling van de proce-
dure van onderzoek
— 87 (1981-1982) — Nrs. 1 tot 3

Voorstel van decreet van de heer J. Van Ele-
wyck c.s. houdende regeling van het parle-
mentair onderzoek
— 135 (1981-1982) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking (Voortzetting), blz.
935

Sprekers : de heren L. Van den Bos-
sche, G. Verhaegen, L. De Grève

Artikelsgewijze bespreking, blz. 941

Sprekers : de heren C. De Clercq, J.
Van Elewyck, L. De Grève, A. De
Beul, E. Cooreman, mevrouw M. Van
Puymbroeck, de heer L. Van den Bos-
sche

Regeling van de werkzaamheden, blz. 945

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de willekeurige behandeling van het OCMW Dilbeek door de voogdijoverheden, blz. 945

Sprekers : de heren J. Valkeniers, A. Diegenant, Minister R. Steyaert

interpellatie van de heer H. Weckx tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de door bepaalde leerlingen in het muziekonderwijs te betalen bijdrage als deelneming in gebruiks- en verbruikskosten, blz. 952

Sprekers : de heer H. Weckx, Minister J. Lenssens

Ontwerp van decreet houdende het statuut van de logiesverstrekende bedrijven - 223 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming, blz. 954

Spreker : de heer L. Van den Bossche

Ontwerp van decreet houdende oprichting van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling - 243 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 955

Spreker : de heer C. De Clercq

Ontwerp van decreet houdende uitbreiding van de bevoegdheden van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling - 244 (1983-1984) Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 956

Voorstel van decreet van de heer L. De Grève c.s. houdende vaststelling van de procedure van onderzoek - 87 (1981-1982) - Nrs. 1 tot 3

Voorstel van decreet van de heer J. Van Elewyck c.s. houdende regeling van het parlementair onderzoek - 135 (1981-1982) - Nrs. 1 tot 3

Aangehouden stemmings, blz. 957

Sprekers : de heren G. Verhaegen, R. Peeters

Hoofdelijke stemming, blz. 958

Voorstel van resolutie van de heer A. De Beul c.s. betreffende de bevoegdheid over de werkloosheidscontrole en de programma's tot opslorping van de werkloosheid - 251 (1983-1984) - Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 959

Sprekers : de heren L. De Grève, N. De Batselier, A. De Beul

Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen

Benoeming van de leden van de Raad van Beheer, blz. 960

Sprekers : de heren G. Verhaegen, J. Van Elewyck, A. De Beul, L. De Grève, mevrouw M. Smet

Interpellaties (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer W. Desaeeyere tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over het belangenconflict dat ontstaan is door recente beslissingen betreffende de caloriepool, Chooz en de LNG-terminal, blz. 965

Sprekers : de heren W. Desaeeyere, C. Moors, Minister G. Geens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 970

VOORZITTER : de heer J. Pedé

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

H. Boel, W. Kuijpers, O. Lefeber, J. Thys, I. Van Belle, H. Vanderpoorten ; gezondheidsredenen.

A. d'Alcantara, W. Peeters ; buitenslands.

L. Van den Brande ; ambtsverplichtingen.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Op verzoek van de interpellant en in overleg met de betrokken Minister wordt de interpellatie van de heer Van Elewyck tot de heer Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de houding van de Vlaamse Executieve ten opzichte van het opgeschort cultureel akkoord met Zuid-Afrika, naar de vol-

gende openbare vergadering verschoven.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer L. De Grève c.s. houdende vaststelling van de procedure van onderzoek — 87 (1981-1982) — Nrs. 1 tot 3

VOORSTEL VAN DECREET van de heer J. Van Eiewyck c.s. houdende regeling van het parlementair onderzoek — 135 (1981-1982) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking (Voortzetting)

De Voorzitter : Aan de orde is de voortzetting van de algemene bespreking van de voorstellen van decreet van de heer De Grève c.s. houdende vaststelling van de procedure van onderzoek en van de heer Van Elewyck c.s. houdende regeling van het parlementair onderzoek.

De heer Van den Bossche heeft het woord.

De heer L. Van den Bossche : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het voorliggende voorstel sluit aan bij een oud staatsrechtelijk instituut, dat zich de laatste jaren in een toenemende belangstelling mag verheugen : de parlementaire enquête. Dit wil zeggen : die vorm van parlementair onderzoek waarbij het parlement over bijzondere dwangmiddelen beschikt.

In de Verenigde Staten in tegenstel-

ling tot ons land heeft de parlementaire enquête een langere geschiedenis, want al vóór de onafhankelijkheid hadden er enquêtes plaats. De primeur heeft, voor zover thans valt na te gaan, het koloniale parlement van New-York, namelijk in 1691, gevolgd door Massachusetts in 1722, en door Pennsylvania in 1757. (*Onderbreking van de heer Weckx*). Het is belangrijker dan u denkt, mijnheer Weckx, in deze context over Amerika te spreken. De constitutie van 1787 spreekt met geen woord over deze bevoegdheid voor het Congres. Niet dat dit recht betwist werd, maar de opstellers van deze constitutie vonden het overbodig, ja zelfs schadelijk, het in de constitutie op te nemen. Dat dit de juiste interpretatie van de afwezigheid van dit recht in de constitutie is, wordt aangetoond door een lange reeks parlementaire enquêtes die sindsdien ondernomen zijn in de Verenigde Staten, beginnend anno 1792 reeds. Toen werd er een speciale Commissie georganiseerd om de oorzaken na te gaan van de verpletterende nederlaag die het jaar voordien door het leger van generaal Saint-Clair werd geleden in een openlijke confrontatie met de indianen.

Dit recht op parlementaire enquête was in de Verenigde Staten derwijze onbetwist, dat slechts in 1855 een rechterlijke uitspraak opduikt omtrent dit recht.

En een hoog gerechtshof slechts in 1881 een eerste uitspraak desbetreffend vrijgeeft. Uit die uitspraak valt overigens af te leiden dat het hoog gerechtshof geen ogenblik twijfelt aan het bestaan van een parlementaire en-

Van den Bossche

quête. Maar het vindt het kennelijk niet opportuun een principiële erkenning van dit recht uit te spreken in zijn arrest. Wel acht het hoog gerechtshof zich in dat arrest geroepen om een dam op te werpen tegen een mogelijk misbruik van dat enquêterecht.

In Europa ligt één en ander fundamenteel anders. Daar waar in de Verenigde Staten het recht onbetwistbaar bestaat, zonder enige bijzondere tekst, zijn in Europa sinds eind 19de eeuw, begin 20ste eeuw alom teksten opgedoken waarbij dit recht geïnstalleerd wordt. Door de verslaggever werd Duitsland geciteerd. Ik wil er dus ook naar verwijzen.

De geschiedenis van de Duitse Bondsrepubliek is ter zake symptomatisch: de grondwet van de Weimahr-republiek in 1919 formuleerde het enquêterecht. Deze formulering viel niet uit de lucht, maar werd voorafgegaan door een aantal vroegere verklaringen zoals daar bij voorbeeld zijn: in de constitutie van 1816 van Saksen-Weimahr-Eisenbach wordt gesproken over en ik citeer: „Zur Anstellung von Untersuchungen”, de constitutie van Hessen anno 1831, en de verklaringen van het Frankfurterparlement anno 1848 gaan in dezelfde richting. Ook de Pruisische Grondwet, zowel deze van 1848 als deze van 1850, voorzagen een tandloze vorm van parlementair onderzoek genaamd: „Behufs ihre Informationkommissionen zur Untersuchung von Tatsachen zu ernennen”.

De constitutie van de Weimahr-republiek voorzagen reeds, en dit is afwijkend ook van de Verenigde Staten, in een minderheidsrecht om een parlementaire enquête af te dwingen, namelijk één vijfde van de assemblée.

Het minderheidsrecht is, wanneer ik de ingediende amendementen heb nagekeken, één van de cruciale discussiepunten vandaag in deze Raad.

Bij de Grundgesetz van de Bondsrepubliek Duitsland van 1949 wordt in artikel 44 eenzelfde bepaling overgenomen. Ook daar vinden wij het minderheidsrecht terug. Uitgesloten van dit minderheidsrecht is dan wel het

veld van de verdediging van het land, met die nuance dat de normale parlementaire commissie, belast met de verdediging, dezelfde rechten kan uitoefenen als die parlementaire enquêtecommissie. Men zou bijna kunnen zeggen dat in de plaats van een bijzondere commissie, daar de gewone commissie het recht heeft om, via een minderheidsinterpellatie, het parlementair enquêterecht uit te oefenen. Alleen is er, wat Duitsland betreft, een evolutie geweest tussen 1919 en de Grondwet van 1949. Men is van één vijfde naar één vierde overgegaan. Maar het principe „minderheidsrecht” is gehandhaafd.

De Belgische Grondwet ter zake is meer sibillijns en vermeldt enkel in artikel 40 dat elke Kamer het recht van onderzoek heeft. De parlementaire enquête is dus niets anders dan een wettelijke vorm waarin dit recht van onderzoek uitgeoefend wordt door elk van de Kamers.

De wet van 3 mei 1880 over het parlementair onderzoek is dan ook een poging om dit grondwettelijk recht in concrete termen te vertalen.

De bijzondere wet van 8 augustus 1980 van zijn kant heeft niets anders gedaan dan de Grondwet gecopieerd en heeft bijna symbolisch, in een artikel 40, net zoals de Grondwet, eenzelfde bepaling ingelast stellende dat elke Raad het recht van onderzoek heeft. Het voorliggende voorstel van decreet schrijft zich dan ook in deze zin in.

Nochtans meen ik dat het nuttig is voorafgaandelijk duidelijkheid te geven omtrent de politieke functie van de parlementaire enquête.

Niettegenstaande mijn fractie dit ontwerp zal goedkeuren, wens ik toch op een aantal punten te wijzen. Zo betreft ik dat de Commissie die dit voorstel onderzocht heeft, men desbetreffend, als ik het verslag mag geloven geen voorafgaandelijk ke gedachtenwisseling heeft gehouden. Want naargelang het akkoord dat zal ontstaan omtrent de politieke functie die te vervullen is door de parlementaire enquête, zal, bij betwisting over de concrete inhoud ervan, deze of geen oplossing dienen geprefereerd te wor-

den.

Voor de hand liggend is uiteraard de controlefunctie, alhoewel ik ter zake liever spreek over parlementaire enquête als één der vormen van de uitoefening van de controle-bevoegdheid. Minder duidelijk is de bedoeling op drie andere vlakken, waarvan bij voorbeeld in de Verenigde Staten algemeen wordt aangenomen dat ze eveneens als politieke functies aanvaardbaar zijn. Ik denk aan de informatiefunctie ten voordele zowel van het grote publiek als van de verkozenen zelf. Wordt deze functie weerhouden in het huidige document? Ik kan er niet op antwoorden. Het verslag blijft stilzwijgend en leert mij niets bij. De voorliggende tekst in feite evenmin.

In artikel 3 lees ik: „Van de werkzaamheden van de Commissie wordt telkenmale proces-verbaal opgesteld. Bij het einde van een onderzoek worden de definitieve conclusies door de Voorzitter aan de leden van de Raad meegedeeld.”

Tenzij u mij tegenspreekt, meen ik te mogen interpreteren dat artikel 1 wil zeggen:

1. De processen-verbaal van de werkzaamheden blijven geheim en zijn slechts ter beschikking van de Commissieleden. Hoogstens kunnen ze, in geval van misdrijf, overgemaakt worden aan het Parket. Dergelijke clausule heeft naar mijn mening slechts effect voor de zittingen met gesloten deuren.

2. De conclusies zijn openbaar. Maar wat betekent dit hybride systeem ten opzichte van het al dan niet erkennen van de informatiefunctie?

Betekent dit dat de parlementaire enquête, die vooral een informatiefunctie tot doel heeft, niet zal kunnen gehouden worden, of laat het dit zonder meer open?

Daarnaast is er de beïnvloedingsfunctie naar het regeringsvlak toe. Hier blijf ik op mijn honger: laat de voorliggende tekst een parlementaire enquête toe, waarvan het enige doel is het gevoerde beleid bij te sturen via de revelaties uit het onderzoek. Op dezelfde lijn dien ik de vraag te stellen

Van den Bossche

naar de mobilisatiefunctie, erop gericht om binnen de assemblée een meerderheid te vinden voor bepaalde maatregelen.

Eén van de zwakke punten van de voorliggende tekst is dat qua bedoelingen van de parlementaire enquête die hierin gezegd wordt, alles vaag blijft, op de uitoefening van de controlebevoegdheid na. Deze vaagheid, vrees ik, kan zich wel eens in de loop van de geschiedenis wreken bij gebeurlijke ontvankelijkheidsdiscussies over parlementaire enquêtes en alhoewel ik mij erover verheug dat thans de Vlaamse Raad de parlementaire enquête inricht en ik het een uitermate belangrijke eerste stap vind in de richting van een volwaardige realisatie ervan, wil ik waarschuwen voor een te groot optimisme.

Nooit zal, noch kan, noch mag de parlementaire enquête bij ons een plaats innemen vergelijkbaar met deze in de Verenigde Staten. Eenvoudigweg omdat de verhouding parlement, president en regering fundamenteel anders ligt dan bij ons.

De regering, hier de Executieve na 1985, is de uitdrukking van een parlementaire meerderheid en blijft dus slechts de uitvoerende macht uitoefenen zolang een meerderheid in de Assemblée aanwezig is. Met andere woorden: de meerderheid in de Raad is, na 1985, medeverantwoordelijk voor het gevoerde beleid. Dit terwijl in de Verenigde Staten de president rechtstreeks van de bevolking zijn mandaat ontving en dus niet afhankelijk is voor de machtsuitoefening van een parlementaire meerderheid. De regering is rechtstreeks afhankelijk van de president en dus evenmin van het Congres noch van de Senaat. In die relaties spelen parlementaire enquêtes uiteraard een grote rol, gezien zij ook in grote mate beïnvloeding, informatie en mobilisatie viseren.

Zoals thans artikel 1 voorligt, betekent dit naar mijn mening dat het onmogelijk wordt op het vlak van de Vlaamse Raad een parlementaire enquête te lanceren omtrent de nuttigheid van, bijvoorbeeld, een wijziging

van de Grondwet, of van de bijzondere wet van 1980.

De heer E. Cooreman : Dat is terecht.

De heer L. Van den Bossche : Dat kan niet, artikel 1 sluit dat uit. Ik stel dat alleen vast en ik betreur dat. Ik weet niet of u daar met reden „terecht” moogt aan toevoegen. De Verenigde Staten hebben mij geleerd dat de grote grondwetswijzigingen er allemaal zijn gekomen via een parlementaire enquête en niet via conclaven. Wij hebben de neiging om onze grondwetswijzigingen altijd te doen via conclaven.

De heer E. Cooreman : Ik pleit geenszins voor zulk systeem.

De heer L. Van den Bossche : Wij moeten de mogelijkheid openlaten. Ik betreur dat in artikel 1 die mogelijkheid niet bestaat.

Dat was één van de redenen waarom ik over de Verenigde Staten heb gesproken. Wij kennen alleen maar de parlementaire enquête in een sfeer van scandalitis. Dat steekt mij een beetje tegen want een parlementaire enquête is in zijn effect veel breder dan dat en kan geheel andere bedoelingen hebben. Wij kunnen van mening verschillen over de appreciatie en de rol die wordt toebedeeld aan de parlementaire enquête. Ik wil dat dergelijke enquête terug meer haar oorspronkelijke rol krijgt dan hier in het ontwerp is bedoeld. Het is een lacune en dat kan uiterst hinderlijk zijn voor een volwaardige realisatie van de parlementaire enquête in onze Vlaamse Raad.

Bij het bekijken van het politiek fenomeen van de enquête valt op dat overal waar ze effectief bestaat, de parlementaire enquête een aanzienlijke propagandafunctie heeft. Vooral de oppositiepartijen stellen het houden van een enquête voor. Het indienen van een dergelijk voorstel is voor hen een geschikt middel om de aandacht op zich te vestigen en het de tegenstander moeilijk te maken. Verklaarde deze zich tegen het voorstel, dan laat hij al snel de verdenking op zich de rechten van het parlement niet serieus te nemen of iets te willen verdoezelen.

De parlementaire enquête laten afhangen van een parlementaire meerderheid, werkt zonder enige twijfel erg remmend op het tot stand komen van dergelijke enquête-commissie.

Want een parlement dat de mogelijkheid heeft het kabinet uit het zadel te wippen, verliest in zekere mate macht, want de mogelijkheid om het kabinet naar huis te sturen, maakt de parlementaire vergadering, zolang zij dat kabinet gedooft, medeverantwoordelijk voor het regeringsbeleid. De meerderheid hoeft natuurlijk geen marionnet te zijn van het kabinet. De verantwoordelijkheid van de regering en parlement blijft uiteindelijk van elkaar verschillen. De meerderheid kan dus een kritische afstand behouden ten opzichte van het kabinet. En zulke kritiek mag best scherp zijn. Zij mag de vertrouwensband als het ware belasten, maar hem niet doen scheuren. Daarom moet de meerderheid de regie in eigen handen houden. Bij een enquête is dit niet zo makkelijk. Zeker minder makkelijk dan bij de andere conrolemogelijkheden die de meerderheid ter beschikking staan. Indien de parlementaire enquête van een meerderheidsbeslissing afhangt zal het stelsel uiterst weinig functioneren voor een deel uit angst voor de gevolgen. Men is bang dat het onderzoek een eigen leven zou gaan leiden. De uitkomsten zijn niet beheersbaar en kunnen het politiek evenwicht in gevaar brengen.

In een parlement wordt de kritische functie vooral uitgeoefend door de minderheid, door de oppositie. Men moet de oppositie dan ook de instrumenten in handen geven die ze voor de uitoefening van die functie nodig heeft. Daartoe behoort zeker het enquêterecht.

Maar ook hier is gematigdheid geboden in het optimisme. Want over de effectiviteit van het minderheidsrecht als oppositiewapen wens ik toch even sceptisch te worden. Ik ga er van uit dat de Commissie die de enquête verricht uit proportioneel de samenstelling van de Vlaamse Raad zal samengesteld zijn. En dan denk ik dat de meerderheid die de enquête gebeurlijk niet wenst en die moet toegeven dat een breed gebied door de minder-

Van den Bossche

heid wordt aangewezen, inhoudelijk de vraagstelling, zodanig kan amenderen in de loop van de werkzaamheden, dat van de feitelijke ruimte voor het houden van de enquête niet veel overblijft. Via meerderheidsbeslissingen in de schoot van de Commissie kan de werkzaamheden van de Commissie immers als het ware worden verlamd of minstens uitgehouden.

Uiteraard is het waar dat het instellen van een enquête op zich geen oordeel inhoudt over het regeringsbeleid betreffende het onderwerp van de enquête. De vraag welke gevolgtrekkingen de Raad moet verbinden aan de uitkomst van de enquête, komt pas aan de orde wanneer de resultaten daarvan bekend zijn. Ter zake staat het buiten twijfel dat die vraag slechts door de meerderheid kan worden beantwoord. Ook aan de daarstraks door mij gemaakte cynische opmerking zou kunnen worden tegemoetgekomen. Want in hoeverre de meerderheid van de Commissie die dan een weerspiegeling wordt van de meerderheid van de Raad, een overwegende bijdrage zou kunnen leveren tot het gebruik maken van het recht van enquête, zou kunnen worden geregeld in een aanvullende decreetstekst. Het lijkt mij echter niet uitgesloten, noch nutteloos, dat nadere regels zouden worden gesteld, bij voorbeeld betreffende vraagpunten, actiepunten en optredens van de Commissie, door een minderheid voorgesteld.

Wat valt er verder, afgezien van het feit dat door de invoering van een minderheidsrecht de frequentie van de parlementaire enquête zeker zal verhogen, te verwachten van een minderheidsrecht ?

Zal daardoor het enquêterecht wat minder eenzijdig als instrument van politieke propaganda fungeren ?

Zullen met andere woorden de meer positieve functies van het enquêterecht weer vaker aan bod komen ? Of zal het minderheidsrecht het gebruik van het enquêterecht voor partijpolitieke doeleinden juist stimuleren ? Ik wens die vragen openlijk te stellen.

De Duitse ervaring doet vermoeden

dat dit laatste het geval zal zijn. Meer nog dan tot dusver zal de enquête naar alle waarschijnlijkheid worden gebruikt als wapen in de politieke strijd. Nochtans wens ik dit niet per se negatief te beoordelen. Immers, uit ervaring blijkt ook dat elke enquête, om welke bedoeling ze ook gestart is, eens gestart een eigen leven leidt en een eigen dynamiek krijgt, los van de intenties van zijn initiatiefnemer. Al heeft de initiatiefnemer van een enquête slechts negatieve oogmerken, bij voorbeeld het in diskrediet brengen van een politieke tegenstander, dan neemt dat niet weg dat zo'n enquête positieve en opbouwende resultaten kan hebben.

Al lijken dus de politieke wetten van het parlementaire stelsel in eerste instantie sceptisch om het minderheidsrecht te rechtvaardigen, dan zijn er toch ook factoren die in een andere richting werken.

Die onzekerheid over de te verwachten ontwikkelingen is niet zonder meer ongunstig. Ze versterkt wellicht de preventieve werking van het enquêterecht.

Over de eventuele preventieve werking van het enquêterecht is moeilijk iets met zekerheid te zeggen. Het is immers nogal speculatief om beweringen te doen over wat in bepaalde situaties zou zijn gebeurd als het parlementair enquêterecht had ontbroken. Toch meen ik dat deze preventieve werking, al is de omvang en de draagwijdte ervan niet precies vast te stellen, wel degelijk een feit is. Ook in het parlementaire stelsel, dat in het algemeen voor de enquête weinig bevorderlijk is, kunnen zich situaties voordoen waarin een enquête niet meer te vermijden is.

Het bestaan van de enquête zelf kan in eik geval de zorgvuldigheid bij de besluitvorming en, meer in het algemeen, die bij alle overheidsoptreden slechts ten goede komen.

Ook al heeft de regering in de parlementaire meerderheid de mogelijkheid om een minderheidsenquête te frustreren, toch is er een factor bijgekomen die van een heilzame onzekerheid is. De preventieve werking houdt een stimulans in tot zorgvuldig over-

heidsoptreden.

Maar vooraleer we ons verheugen over het bestaan van een parlementaire enquête in het kader van deze Vlaamse Raad, dienen we toch de vraag te stellen naar het voldoen van het hier geformuleerde enquêterecht aan de eisen die men aan een enquêterecht kan stellen.

Graag had ik een duidelijk antwoord betreffende de bevoegdheid van deze Commissie om getuigen en deskundigen de verplichting op te leggen om te verschijnen en, eventueel onder eed, te antwoorden op de hen gestelde vragen. Quid inzake de bevoegdheid van de enquêtecommissie om inzage te vorderen en afschrift te nemen van bescheiden waarover getuigen of deskundigen beschikken.

Deze bevoegdheid dient zeker aan de enquêtecommissie toegekend te worden daar ze de harde kern van het enquête-instrumentarium is. Wat meer is, de bevoegdheid dient gepaard te gaan met een strafsancie voor wie zich zou onttrekken aan deze plicht als burger. Dus : sub poena ad testificandum en sub poena duces tecum.

Mij lijkt het tevens essentieel te zijn dat een parlementaire enquêtecommissie zou beschikken over een sanctie-arsenaal. Dit betekent niet alleen de strafsancie, maar ook de mogelijkheid van lijfswang en van de dwangsom. De dwangsom is als pressiemiddel overigens aanzienlijk effectiever dan de lijfswang. Persoonlijk wens ik dan ook te pleiten om in het kader van het enquêterecht de dwangsom in te voeren. De rechtbank zou de bevoegdheid moeten krijgen om, op vordering van een enquêtecommissie, een dwangsom op te leggen.

Ik mis eveneens concrete bepalingen betreffende het zogenaamde belang van de Staat als verschoningsgrond voor het weigeren van inlichtingen. In de Verenigde Staten is dit bekend als het „Executive Privilege”.

Uiteraard is, zoals ik reeds zei, de verhouding parlement-regering anders in de Verenigde Staten dan in het kader van deze Vlaamse Raad. Maar hoe dan ook, de norm met betrekking tot het door de Executieve verstreken

Van den Bossche

Van inlichting aan de enquêtecommissie is vaag. Nochtans is dit punt niet van belang ontbloot. Ik vrees namelijk dat op bepaalde ogenblikken in bepaalde enquêtes inlichtingen zullen geweigerd worden met de mededeling dat het verstrekken daarvan strijdig wordt geoordeeld door de Executieve in het belang van de Vlaamse Gemeenschap, van het Vlaamse Gewest.

Aangezien de voorliggende tekst ter zake stilzwijgend is mag ik vermoeden, en ik stel de vraag expliciet aan de verslaggever of indiener van het voorstel, dat het belang van de Staat niet ingeroepen kan worden in het kader van deze Vlaamse Raad.

Wat ook uw antwoord moge wezen, op dit punt wens ik eraan toe te voegen, met enig sarcasme, dat doorslaggevend voor de informatieverschaffing door de Regering aan de parlementaire enquêtecommissie uiteindelijk de politieke verhoudingen tussen de Raad en de Executieve zullen zijn.

Op een ander belangrijk punt blijft de voorliggende tekst eveneens stilzwijgend, met name het punt van de bijstand. Mag een opgeroepen getuige zich voor de Commissie laten bijstaan?

Een bepaalde zaak kan immers zo ernstig, gevoelig of gevaarlijk zijn voor de getuigen, dat deze groot belang hebben zich te kunnen doen bijstaan. Hun positie zonder bijstand bij de enquête is zwak.

Dikwijls zijn er voor hen strafrechtelijke risico's aan verbonden en zelfs al zijn er geen strafrechtelijke risico's, dan nog kan een verklaring uiterst bezwarend zijn. Verder ontbreekt het recht op weerwoord tegen de beschuldiging van andere getuigen. De getuige moet de vragen van de Commissie beantwoorden en kan zich slechts verdedigen als de Commissie dat met de voortgang van de enquête verenigbaar acht, zonet moet hij zwijgen.

Het geval kan zich voordoen dat hij in een openbare getuigenverklaring is aangeklaagd en zelfs in een besloten zitting moet getuigen.

Ook mist hij het recht om getuigen „à charge” te ondervragen of om getuigen „à decharge” op te roepen en te ondervragen. Het doel van de enquête is immers niet het vaststellen van individuele schuld en de conclusies van een enquêtecommissie hebben als dusdanig ook geen rechtsgevolg voor individuele burgers. Die burgers kunnen door dergelijke procedure wel in een lastig parket worden gebracht.

Deze zwakke positie van getuigen is inherent aan het karakter van de enquête, want de enquête is een inquisitoriaal onderzoek, waarbij de Commissie heer en meester is over de procedure. Zij neemt de beslissing over de openbaarheid dan wel de beslotenheid van de verhorenden, over de getuigen die zullen worden gehoord, en die niet zullen worden verhoord, over het tempo van het onderzoek.

Dit alles voert mij persoonlijk tot de conclusie dat rechtsbijstand voor getuigen bij een enquête van het grootste belang is.

Sta mij toe te resumeren. Mijn fractie zal dit ontwerp goedkeuren.

Ik heb de bedenkingen willen uiten die ik heb gemaakt omdat het mij nuttig lijkt nu ai te waarschuwen voor de fouten die wij begaan. Het is nuttig vandaag een eerste initiatief goed te keuren zodat wij over een eerste instrumentarium beschikken. Met wat we hebben geleerd uit het internationaal recht, meen ik vandaag ook te mogen waarschuwen. Ik heb het mijn taak geacht dit te doen.

De voorliggende tekst vertoont naar mijn mening een reeks lacunes, die ook eigen zijn aan de nationale wetgeving. Ik heb daar vragen en notities bij gemaakt en ik meen dat de toekomst mij zal gelijk geven.

Het minderheidsrecht is niet onverdeeld gunstig, maar het lijkt mij, afwendend de voor- en de nadelen, een nuttige innovatie in ons recht te zijn. Ik besef wel dat deze innovatie gevaren inhoudt. Inderdaad, de minderheidsenquête kan als wapen, als partijpolitiek wapen, worden misbruikt.

Maar wie zich blind staart op de gevaren van dergelijke minderheidsen-

quête, ziet de mogelijkheden niet meer. De mogelijkheden zijn groot. Het zijn de mogelijkheden van een open samenleving : kennis en waarheid. *(Algemeen applaus)*

De Voorzitter : De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik was niet van zins het woord te nemen in deze discussie maar ik zou het onhoffelijk vinden indien mijn fractie niet zou reageren op de degelijke, gemotiveerde en interessante uiteenzetting van collega Van den Bossche.

De heer J. Van Elewyck : Professor Van den Bossche.

De heer G. Verhaegen : Er zijn inderdaad een aantal onzekerheden waarvoor het de moeite waard is te kijken of het wegwerken ervan doenbaar is ook wanneer wij, zoals de Commissie heeft gedaan, vergelijken met wat er op dit vlak bestaat in Duitsland en Nederland.

Wat mij is opgevallen bij het bestuderen van de documentatie in verband met dit initiatief, is dat wij in ons land het parlementair onderzoek slechts zeven of acht keer hebben zien toepassen maar dat, wanneer tot parlementair onderzoek werd overgegaan, dit telkens gebeurde voor zeer belangrijke politieke gegevens. Ik denk bijvoorbeeld aan de enquête die werd ingesteld na de Eerste Wereldoorlog in verband met de financiële toestand van het land. Dit was een zuiver parlementair initiatief want, hoewel het een meerderheidsbeslissing was, ging het om een bijna unanieme wens van het Parlement. Wij moeten dan ook zeer voorzichtig zijn wanneer wij discussiëren over problemen minderheidsmeerderheid. Daarover zal straks collega Constant De Clercq uitleiden bij artikel 2.

Wat mij tot nadenken stemt, is de benaming die collega Van den Bossche heeft gebruikt : parlementaire enquête. De Commissieleden hebben zich doelbewust beperkt tot de traditionele benaming „onderzoek”. Het zou echter buitengewoon interessant zijn en een aanvulling betekenen bij de voorstellen die wij thans behandelen,

Verhaegen

mochten wij een initiatief nemen naar het voorbeeld van Nederland waar men naast het parlementair onderzoek naar situaties en politieke omstandigheden ook de parlementaire enquête kent. Met deze laatste benaming duidt men in Nederland aan het voorleggen van vraagpunten over de wenselijkheid van het tot stand komen van een bepaalde wet.

Wanneer men twijfelt of een initiatief zin heeft of opportuun is, kan men vanuit het Parlement en met de financiële middelen van het Parlement een rechtssociologische of een andere enquête voeren, waardoor men op basis van het verslag nagaat of een bepaald initiatief haalbaar is of niet.

De heer L. Van den Bossche : Dat is de zogenaamde quasi-enquête. Het is de opdracht die vanuit de assemblée aan een aantal mensen uit de wetenschappelijke wereld gegeven wordt om voor die assemblée te werken. De quasi-enquête bestaat wél in Nederland. Ik denk dat u een onderscheid moet maken tussen parlementair onderzoek zoals wij dat traditioneel zien, enquête zoals ik ze heb uiteengezet en die volgens mij een bredere en meer juiste inhoud heeft en de quasi-enquête waarbinnen de opdracht aan derden wordt doorgegeven voor rekening van de assemblée.

De heer G. Verhaegen : Daarom heb ik juist gezegd dat wij goed op de terminologie moeten letten en exact in het voorstel moeten omschrijven — want ook deze beperking in de openbare vergadering is een essentiële aanvulling van wat wij in de Commissie doen — dat het niet de bedoeling is van het voorstel om wat wij de quasi-enquête noemen in Nederland in het voorstel op te nemen, ofschoon het mijns inziens nuttig zou zijn er eens over na te denken op welke wijze wij een dergelijke enquête — evenwel op een goede wijze, met de financiële middelen waarover wij beschikken — over haalbare en belangrijke maatschappelijke problemen zouden organiseren. Het zou een versterking zijn van het parlementaire stelsel, net zoals bepaalde initiatieven, dat men vanuit de rechtsmacht elk jaar een overzicht krijgt van de wetten die overbodig, tegenstrijdig

en onuitvoerbaar zijn geworden. Daardoor zou men in het parlement en in de Commissie voor de justitie ten minste weten welk parlementair werk er echt kan gebeuren.

Geachte collega's, ik wil zeker niet van het ontwerp afdwalen. Terwijl ik naar de heer Van den Bossche luisterde, heb ik aan die documentatie uit Nederland teruggedacht. Ik beschouw die als een zeer nuttige aanvulling van dit voorstel.

Uw bemerkingen, mijnheer Van den Bossche, in verband met de bescherming van de rechten van het individu, hebben mij fel getroffen. Ik denk dat wij inderdaad voorzichtig moeten zijn bij de uitbouw van een dergelijk initiatief ten einde bepaalde fundamentele rechten niet te schenden. Wanneer het parlement dat niet meer zou doen, wie zou het dan nog wél doen? Dat is trouwens de reden waarom ik tegen een ombudsstelsel ben. Voor mij is het parlement de ombud, de natuurlijke verdediger van de fundamentele rechten van de burger. Wanneer wij dus een dergelijk parlementair stelsel van onderzoek uitbouwen, vind ik dat u volkomen gelijk heeft zeer aandachtig de procedure te overwegen, opdat wij geen onherstelbare morele schade zouden toebrengen aan mensen die zich niet op dezelfde wijze kunnen verdedigen als voor de gewone rechtsmacht, ofschoon het zeker de bedoeling is geweest deze materie zeer delicaat en in een besloten groep binnen het parlement te behandelen.

De discussie over de minderheids- of meerderheidsvraag blijft voor mij onbeslist. Er zijn positieve en negatieve kanten aan verbonden. Wij hebben daarover trouwens in de Commissie langdurig gehandeld. De heer Constant De Clercq zal op deze kwestie nog terugkomen.

Ik vind dat wij gelijk hebben ook de Vlaamse Raad qua politiek uitdrukingsmiddel met dit voorstel te vervolledigen. Onze fractie is het met dit initiatief volkomen eens, behoudens de bemerking bij artikel 2 die straks naar voren zal worden gebracht. Dat is voor een vrije discussie tussen de fracties onderling. Ofschoon ik akkoord

ben dit voorstel te steunen, denk ik dat de uitnodiging vanwege de fractie van de heer Van den Bossche zeer opportuun is en dat wij, zelfs wanneer dit decreet vandaag goedgekeurd wordt, dit initiatief moeten verfijnen. Daarmee doen wij onszelf geen onrecht aan.

Het is duidelijk dat conclusies van een dergelijke algemene vergadering verrijkend zijn en moeten kunnen leiden tot verdere initiatieven. (*Applaus*)

De Voorzitter : De heer De Grève heeft het woord.

De heer L. De Grève (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte collega's, ik dank de heer Van den Bossche voor het bijzonder interessant betoog dat hij in verband met dit voorstel heeft ontwikkeld. Ik betreur — dit is geen verwijt, collega — dat wij niet de gelegenheid hebben gehad uw pertinente vragen en opmerkingen in de Commissie te bespreken. Ik beweer niet dat u in alle opzichten gelijk hebt in wat u hier hebt verklaard maar ik ga met collega Verhaegen akkoord dat de aandacht mag worden gevestigd op uw zeer positieve inbreng in dit debat. Het ware interessant geweest indien wij ook in de Commissie de discussie derwijze hadden kunnen opentrekken zoals u dat hier heeft gedaan.

Wij hadden niet de ambitie verder te gaan dan wat op nationaal vlak werd gedaan. Wij hadden enkel de bedoeling deze Raad een instrument te geven voor wat principieel was ingeschreven als één van zijn bevoegdheden maar waarvoor een procedure moest worden uitgewerkt. Het is mogelijk dat wij in een volgende discussie het recht van onderzoek definiëren, wat nu in feite niet is gebeurd. Wij gaan nu uit van de ervaring die reeds bestaat op nationaal vlak, maar deze Raad zal ook een eigen jurisprudentie scheppen wanneer hij de gelegenheid zal hebben dit onderzoeksrecht uit te oefenen. Wij moeten niet klakkeloos overnemen wat op nationaal vlak bestaat. Het is ook mogelijk dat de ervaring op nationaal vlak niet rijk genoeg is. Wij zullen die wellicht kunnen aanvullen. Ik herhaal dat onze ambitie zeer beperkt was en er enkel op gericht was aan deze Raad een instrument te geven om zijn bevoegd-

De heer E. Cooreman (CVP) zegt zijn steun toe aan het amendement-C. De Clercq m.b.t. het decreet-onderzoek-procedure

heid ter zake te kunnen uitoefenen.

Ik meen ook namens de mede-ondertekenaars, de heren Van Elewyck, Verhaegen en Van Grembergen te kunnen spreken wanneer ik zeg, vooral na het aanhoren van de hele reeks vragen die LI heeft gesteld, mijnheer Van den Bossche, dat wij er ons van bewust zijn dat het probleem nog lang niet is uitgepraat. Ik meen echter dat wij, in dezelfde geest als vandaag, daarover verder zullen kunnen praten. (Applaus)

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van de voorstellen van decreet van de heer De Grève c.s. houdende vaststelling van de procedure van onderzoek en van de

heer Van Elewyck c.s. houdende regeling van het parlementair onderzoek.

De tekst aangenomen door de Commissie wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Voor de uitoefening van het recht van onderzoek, bij artikel 40 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen aan elke Raad verleend, gelden voor de Vlaamse Raad, hierna te noemen Raad, de volgende regels.

– Aangenomen.

Artikel 2

Op schriftelijk verzoek van ten minste een derde van zijn leden verricht de Raad het onderzoek en stelt daartoe uit zijn leden een Commissie aan.

Deze Commissie wordt van rechtswege voorgezeten door de voorzitter van de Raad.

Op dit artikel is er een amendement, voorgesteld door de heer Constant De Clercq, dat luidt als volgt :

Artikel 2, eerste alinea vervangen door : „De Raad verricht zelf het onderzoek of stelt daartoe uit zijn midden een Commissie aan.”

De heer De Clercq heeft het woord.

De heer C. De Clercq (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, geachte collega's, zoals de fractieleider reeds heeft gezegd hebben wij inderdaad een amendement ingediend met het doel de tekst van artikel 2, die de heer De Grève had ingediend, te herstellen. Het artikel van het voorstel van de heer De Grève luidt als volgt : „De Raad verricht zelf het onderzoek en stelt daartoe uit zijn midden een Commissie aan”. De huidige tekst van de Commissie luidt als volgt : „Op schriftelijk verzoek van ten minste één derde van zijn leden verricht de Raad het onderzoek, en stelt daartoe uit zijn leden een Commissie aan.”

Het is duidelijk dat de tweede alinea

blijft. Wij zijn de mening toegedaan – en wij hebben dat ook in de Commissie gezegd – dat de tekst van de heer De Grève beter aansluit bij de filosofie van artikel 40 van de Grondwet en bij de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Het gaat hier om een delicate aangelegenheid die met voorzichtigheid en wijsheid moet worden behandeld. Ik denk niet dat we het als een verhouding meerderheid-minderheid mogen stellen. Ook dit werd als argument in de Commissie aangehaald. Ik meen dat we voldoende objectiviteit in de Raad hebben opdat, een dossier over de meerderheid en minderheid heen een onderzoek kan krijgen.

Daarenboven wordt het recht van onderzoek altijd beschouwd als een recht waarvan slechts uitzonderlijk gebruik wordt gemaakt, gezien de ernst van de aangelegenheid waarover het gaat.

We nodigen ds Raad uit dit amendement goed te keuren, waardoor wij bevestigen dat de Raad inderdaad de beslissing neemt, en dus niet een bepaald gedeelte van de Raad. De filosofie én van de Grondwet én van de wet van 8 augustus 1980 is dat de Raad bevoegd is, zonder dat men op dit gebied een beperking moet opleggen of een aanduiding moet geven.

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik vraag de Raad het amendement van collega De Clercq niet aan te nemen om twee redenen.

Het voorstel, zoals het uit de Commissie is gekomen vormt een evenwichtig geheel, zeker in de geest van hen die hieraan in de Commissie meerdere vergaderingen hebben besteed en die hebben getracht een tekst voor te stellen die zo uitgebalanceerd mogelijk is, met alle onvolkomenheden vanden. Men kan echter niet raken aan artikel 2 zonder ook elk van de volgende artikelen opnieuw onder de loep te moeten nemen.

Ten tweede gaat het om een reden te vinden in de meesterlijke uiteenzet-

Van Elewycck

ting van collega Van den Bossche. Hij plaatste dit voorstel een beetje in een internationale context.

Collega De Clercq, u had het over het parlementair onderzoek in dit land. Tot nu toe wordt het starten van een parlementair onderzoek beschouwd als een vorm van „scandalitis”.

Dat hoeft niet. Dat is niet vanzelfsprekend. Willen wij daar vanaf geraken dan zullen wij het parlementair onderzoek op een andere manier moeten structureren.

Ook wat dat betreft sluit ik graag aan bij de uiteenzetting van collega Van den Bossche. Volgens mij betekent uw voorstel, mijnheer De Clercq, de klok vele jaren terugzetten, namelijk naar wat vorige eeuw in Kamer en Senaat werd goedgekeurd.

De heer C. De Clercq : Wat ik voorstel is ook in de Kamer van toepassing, en u behoort tot de Kamer.

De heer L. De Grève : Mijnheer de Voorzitter, toen ik mijn tekst heb ingediend, die collega De Clercq wil amenderen, wist ik niet beter. Ik vond het normaal dat een initiatief door een gewone meerderheid moet worden aanvaard. Ik heb mij echter laten overtuigen door de argumenten die in de Commissie werden naar voor gebracht en die er op wezen dat men het niet aan een meerderheid mag overlaten om een onderzoek in te stellen wanneer een belangrijke minderheid daarom zou vragen.

De discussie nopens het quorum van die minderheid was interessant. Eén vierde, zoals oorspronkelijk door één van de collega's werd vastgesteld, was misschien enigszins een zwakke minderheid. Het kwam er in feite op neer dat, zoals daarstraks werd gezegd, wanneer de helft van de leden plus één aanwezig is en daarvan nog eens de helft plus één zou stemmen, het slechts één vierde van de leden is die om het onderzoek vraagt.

Wij hebben het vereiste quorum versterkt. Er werd zelfs onderstreept dat men al met meer dan één fractie, hoe sterk zij ook zou zijn, moet akkoord gaan om een dergelijk onderzoek op

gang te brengen.

Ik stem in met collega Van Elewycck wanneer hij zegt dat het ten onrechte is ervan uit te gaan dat een onderzoek meestal in de geest van „scandalitis” gebeurt. Wanneer men echter één derde vereist om een onderzoek op gang te brengen, dan moge het nog in die sfeer hangen, dan zal het moeilijk zijn om één derde handtekeningen bijeen te krijgen om een schandaal op gang te brengen. Er moeten dus ernstige redenen zijn. Ik heb het ene tegen het andere afgewogen. Aan het ene quorum zijn er voordelen maar er zijn ook nadelen aan het andere.

Ik blijf ten slotte van mening dat, wat de Commissie heeft beslist, de beste formule is.

De Voorzitter : De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik herhaal wat ik hier daarstraks heb gezegd, namelijk dat wij het initiatief van collega De Clercq betreuen precies omdat, zoals collega Van Elewycck hier heeft gezegd, er in de Commissie een consensus was gegroeid om de tekst te aanvaarden zoals hij voorligt met de voor- en nadelen eraan verbonden.

Ik herhaal nog eens dat ik collega De Clercq niet goed begrijp wanneer hij zijn amendement formuleert in de zin zoals hij het heeft ingediend, namelijk : de Raad verricht zelf een onderzoek of stelt daartoe uit zijn midden een gemengde Commissie aan. Dat wil zeggen dat bij gewone meerderheid de Raad daartoe kan beslissen. In concreto komt dat er op neer dat 47 leden van deze Raad kunnen beslissen tot een dergelijk onderzoek over te gaan, want het quorum om geldig te beraadslagen is 92 aanwezige leden, terwijl in het voorstel is vervat dat er een schriftelijk verzoek moet zijn van één derde van de leden. Dat wil zeggen dat 61 collega's een dergelijk verzoek moeten ondertekenen.

Wanneer de heer De Clercq logisch wil zijn dan moet hij zeggen : op schriftelijk verzoek van ten minste de helft plus één van zijn leden.

De heer C. De Clercq : Van de Raad.

De heer A. De Beul : U wil het verschil niet begrijpen. Wanneer men zegt, een schriftelijk verzoek van tenminste de helft plus één van zijn leden, dan wil dat zeggen dat 93 leden het verzoek moeten ondertekenen, anders kan er geen onderzoek op gang worden gebracht.

De heer E. Cooreman : Ze moeten stemmen.

De heer A. De Beul : Neen, op schriftelijk verzoek. Dat is wat anders. Daarvoor zijn 92 handtekeningen vereist. Nu komt het erop neer dat het met een gewone stemming verloopt. Dit wil zeggen, wanneer het quorum in zijn nauwste vorm aanwezig is, 92 leden, de meerderheid daarvan is 47 leden en die kunnen dus beslissen tot dergelijk onderzoek over te gaan. Dat is nog altijd minder dan de huidige 61 handtekeningen die wij vereisen.

Wat de grond van de zaak betreft, betreur ik dat men het tracht te zien in de richting van meerderheid tegenover minderheid en dat men zegt dat het een meerderheid moet zijn die het onderzoek beveelt en die de Commissie instelt. Dat is natuurlijk een aanfluiting van het parlementaire controlerecht in die zin dat het onderzoek meestal ingrijpt op acten en daden van de uitvoerende macht.

Welnu, de uitvoerende macht wordt gedekt door een meerderheid, en een meerderheid zal er altijd belang bij hebben er voor te zorgen dat naar de acten en daden van de meerderheid van de regering die zij steunt, geen onderzoek gebeurt. Bijgevolg, wordt het parlementaire controlerecht hier gewoon gebonden aan een politieke stellingname, al dan niet vertrouwen hebben in de regering, waardoor het bij voorbaat in grote mate wordt uitgehold. Trouwens, het feit dat er tot hier toe in onze geschiedenis tussen 1880 en nu — dit wil zeggen gedurende meer dan 100 jaar — slechts zeven of acht enquêtes zijn gebeurd, wijst er genoeg op dat het eigenlijk om geen effectief controle-instrument gaat.

In de Commissie hebben wij geopteerd voor een fatsoenlijke minderheid. Dit wil zeggen 61 leden. Er dient toch gewezen op het feit dat op dit ogenblik alleen de CVP-fractie in

De Beul

staat zou zijn op eigen houtje een dergelijk onderzoek te lanceren. Geen enkele andere fractie kan dat uit zichzelf. In ons systeem zullen het dus altijd minstens twee fracties zijn of steeds handtekeningen verspreid over verschillende fracties om tot een dergelijk onderzoek te komen. Naar mijn mening is dat een voldoende waarborg dat zulks niet met lichtzinnigheid zou gebeuren. Het gaat evenmin om een eenvoudige stemming; men moet zijn handtekening zetten op een document om het instellen van het onderzoek te bekomen.

Ik herhaal dat wij dit amendement betreuren. Wij zouden het niet goedkeuren van de tekst van de Commissie eigenlijk moeten beschouwen als een poging tot het beschermen van — ik herhaal het — de acten, de daden en de handelingen van de Executieve. Immers — en ook de heer Van den Bossche heeft daar terecht op gewezen — het parlementair onderzoek in ons systeem, zoals wij het in de Commissie hebben geïnterpreteerd, is natuurlijk het vrij negatief instrument van de wet van 1880 dat hoofdzakelijk tot doel heeft vermoede wantoestanden, vermoede misbruiken enzovoort te laten onderzoeken. Wij kunnen het ook niet verhelen dat het een vrij repressief karakter heeft, dat het bijna inquisitoriaal is. Wij betreuren zulks en wij wensen dat het in uitgebreide zin, zoals de heer Van den Bossche heeft gezegd, inderdaad een soort van hoorzitting zou kunnen zijn. Op dit ogenblik is dat echter niet het geval. Wij zitten vast aan de klassieke optie vervat in de wet van 1880. In die zin is het afwijzen van de mogelijkheid dat een belangrijk deel van deze Raad een onderzoek zou kunnen vragen een uiting van machtsmisbruik van de meerderheid.

De Voorzitter : De heer Cooreman heeft het woord.

De heer E. Cooreman (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, wij staan hier duidelijk voor twee verschillende opties. De ene optie, die onder meer werd uiteengezet door de heer Van den Bossche, gaat veel meer naar een instrument van beleid en beleidscontrole. Men zou in voorko-

mend geval in een dergelijk perspectief kunnen intreden, maar dan moet men de hele tekst aanpassen.

De heer J. Van Elewyck : Dat kan morgen in een andere tekst.

De heer E. Cooreman : Het is het een of het ander. U herneemt dan het hele instrument zoals het bestaat sinds 1880, dit wil zeggen dat de parlementaire Commissie de bevoegdheid heeft van de onderzoeksrechter, met de discretie van de onderzoeksrechter, want er is terecht kritiek geuit op bepaalde onderzoeksrechters die persconferenties hielden, zodanig dat in de publieke opinie bijna de mening ontstaat dat iemand schuldig is terwijl in onze rechtsbeginselen iedereen onschuldig is tot op het ogenblik dat hij definitief is veroordeeld.

De heer J. Van Elewyck : Het is niet het ene of het andere, het is het ene na het andere.

De heer E. Cooreman : Dat is dubbel fout, mijnheer Van Elewyck. Ik heb geen bezwaar tegen een instrument te creëren waarbij een parlementaire instelling mogelijkheden zou hebben om een onderzoek in te stellen en om een duidelijk objectieve evaluatie te maken van bepaalde toepassingen van een beleid. Ik ben voorstander van hoorzittingen in parlementaire instellingen en voor het uitnodigen van experts van buiten het parlement om objectief te worden ingelicht. Dat is duidelijk. Een parlement kan maar goed beslissen wanneer het degelijk is voorgelicht. Maar hier hebt u gewoon het kader gekozen van de parlementaire onderzoekscommissie met alle verplichtingen en ook alle nadelen daarvan, dit wil zeggen enorme ruime bevoegdheden. Trouwens, ik wens u volgende vraag te stellen: hoeveel definitieve verslagen werden door de laatst opgerichte parlementaire Commissies uitgebracht?

Eens dat de regering was gevallen, interesseerde niemand zich nog aan het verslag. Het ging hier enkel om een politiek instrument vanuit de oppositie. Men kan dit goedkeuren of afkeuren. Ik kies voor de dubbele optie: een beleidsinstrument, de evaluatie van het beleid in een zo ruim mogelijke zin, maar dan is het natuurlijk

politiek gekleurd. Ik heb daartegen geen bezwaar. Een gezond parlement heeft een meerderheid en een oppositie. Men kan daarnaast een instrument creëren waarbij men het probleem kan doorbreken dat soms rijst in een land met scheiding der machten en waar men interferenties ziet tussen de rechterlijke, de wetgevende en de uitvoerende macht, waar ook de publieke opinie terecht of ten onrechte van mening kan zijn dat hiervan misbruik wordt gemaakt. Een parlementaire Commissie is dan dringend noodzakelijk omdat het haar functie is de instellingen te verdedigen. Daarom pleit ik voor het behoud van het amendement van onze collega De Clercq. Trouwens dit systeem wordt reeds sinds 100 jaar in ons land toegepast zonder enig nadeel. Dit belet niet dat men daarnaast een instrument kan creëren om het beleid als dusdanig te evalueren. (*Applaus bij de CVP*)

De Voorzitter : Wordt het amendement gesteund? Het amendement wordt gesteund.

De stemming over het amendement en artikel 2 wordt aangehouden.

Artikel 3

De Commissie wordt ingericht en zij beraadslaagt met inachtneming van de regels die de Raad bepaalt.

De vergaderingen waarop getuigen of deskundigen worden gehoord, zijn openbaar, tenzij de Commissie anders beslist.

Van de werkzaamheden van de Commissie wordt telkenmale proces-verbaal opgesteld.

Bij het einde van het onderzoek worden de definitieve conclusies door de voorzitter aan de leden van de Raad medegedeeld.

Op dit artikel is er een amendement, voorgesteld door mevrouw Van Puymbroeck, dat luidt als volgt:

Na de eerste zin invoegen wat volgt: „Ieder lid van de Raad heeft het recht om het onderzoek van de Commissie bij te wonen.”

Mevrouw Van Puymbroeck heeft het woord.

Mevrouw M. Van Puymbroeck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik heb dit amendement ingediend, alhoewel ik de argumenten van de Commissie begrijp. Ik lees dat de Voorzitter antwoordt op de vraag van een lid dat de zogenaamde kleine fracties in de nationale commissies belast met het onderzoek niet vertegenwoordigd, noch aanwezig zijn.

Ten eerste wil ik het democratische recht van alle kleine fracties verdedigen. Waarom wil men ook in de Vlaamse Raad tweederangsleden invoeren ? Het zijn immers precies de kleinere fracties die geen bindingen hebben met bijvoorbeeld de multinationals en de grotere organisaties. Daardoor zijn zij juist in staat objectieve standpunten in te nemen.

De heer De Beul zei daarstraks dat het weglaten van deze zin zou bijdragen tot het voorkomen van een heksenjacht en serener werk zou bevorderen. Ik zou dit kunnen verstaan in de zin dat mensen soms belust zijn op sensatie. In de Vlaamse Raad zie ik dit veel minder zitten, omdat ieder lid van de Vlaamse Raad een verantwoordelijkheid draagt tegenover zijn eigen Gemeenschap en het land. Bovendien heeft elk lid het vertrouwen van de eigen partij gekregen.

Ik denk dat dit amendement niet zozeer onderzoeken betreft in verband met personen en hun integriteit. Dergelijke onderzoeken moeten op een zo menselijk mogelijke manier en met grote eerbied voor de persoon gebeuren en liefst door een niet al te uitgebreide Commissie. Er zijn ook principiële onderzoeken, omtrent situaties, feiten van democratisch, economisch of zelfs algemeen menselijk belang, vraagstukken waar gerechtigheid, milieuproblematiek, of sociale invloeden spelen. Als ook de parlementaire enquête wordt aanvaard, gaat dat nog veel breder uitdeinen. Als de Commissie zelf beslist vergaderingen al dan niet gesloten te maken, betekent dit dat juist de kleine, onafhankelijke fracties kunnen worden uitgesloten. Dit amendement is ingegeven door eerbied voor de menselijke persoon in welke omstandigheden ook, en ook door een grote eerbied voor de demo-

cratische rechten van ieder lid van de Vlaamse Raad. Hierbij wil ik nog uitdrukkelijk wijzen niet alleen op de rechten, maar ook op de plichten van ieder lid van deze Raad. En in deze zin durf ik hopen dat de Raad mijn amendement zal steunen.

De Voorzitter : De heer De Grève heeft het woord.

De heer L. De Grève : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik voel mij bijna moreel verplicht een antwoord te geven aan Mevrouw Van Puymbroeck. Het is niet mijn bedoeling hier per se een tekst of iemand te verdedigen. Ik had inderdaad die tekst als dusdanig ingediend. Ook voor dit punt heb ik mij door de discussie in de Commissie laten overtuigen met name dat gans deze problematiek met een zekere discretie moet gepaard gaan. De Commissie heeft zelf beslist dat het best was dat niet de Raad als dusdanig, maar wel een Commissie deze zaak zou behandelen. Daarom hebben wij die tekst veranderd. Door vandaag op de oude tekst terug te komen zouden wij gans de problematiek opnieuw stellen en de discussie herbeginnen. Ik meen dat de Commissie goed werk heeft verricht. Er wordt trouwens in deze tekst niet gezegd hoe deze Commissie zal zijn samengesteld. Men zegt gewoon : „De Raad stelt daartoe een Commissie samen”. Er is hier dus geen sprake van deze of gene fractie.

De Voorzitter : Mevrouw Van Puymbroeck heeft het woord.

Mevrouw M. Van Puymbroeck : Mijnheer de Voorzitter, als dit niet slaat op de kleine fracties, waarom verwees de voorzitter van de Commissie er dan naar ?

De Voorzitter : De heer Van den Bossche heeft het woord.

De heer L. Van den Bossche : Mijnheer de Voorzitter, aanvullend en op dezelfde lijn als collega De Grève, meen ik te moeten zeggen dat men rekening moet houden met het feit dat wanneer de Commissie beslist met gesloten deuren te zetelen in eerste instantie de burger daarbij voordeel heeft. Hij wordt beschermd tegen een maximale publiciteit.

Bovendien is op dat ogenblik werkelijk een stuk onderzoeksgerecht aan de gang. Bij het onderzoeksgerecht is het toch logisch dat degenen die bekleed zijn met de onderzoeksmacht limitatief zijn opgesomd. Daar kan niemand worden aan toegevoegd. Dat is tegen elk juridisch denken.

Trouwens, wat nu de opmerking van collega Van Puymbroeck betreft, wens ik te verwijzen naar wat nu gebeurt bij een bijzondere Commissie die hier soms wordt ingesteld in het kader van de Grondwet. Dat is ook limitatief. Als de Commissie aan sommige van haar leden, zoals dat is gebeurd met het college van drie — de voorzitter en de twee verslaggevers — de bevoegdheid delegeert om te ondervragen, dan zijn het alleen deze drie personen die mogen ondervragen en niemand anders. Het kan dus niet anders zoals gesteld in de thans voorliggende tekst, zoniet zouden wij totaal „a-juridisch” denken. Met alle respect voor de bedoelingen van mevrouw Van Puymbroeck, maar het kan echt niet anders.

De Voorzitter: Dames en heren, wordt het amendement van mevrouw Van Puymbroeck gesteund ? Het amendement wordt niet gesteund.

Artikel 3 wordt aangenomen.

Artikel 4

De Commissie van onderzoek, alsook de voorzitter hebben de bevoegdheden die het Wetboek van Strafvordering aan de onderzoeksrechter toekent.

Die bevoegdheden kunnen niet overgedragen worden, behoudens het recht van de Commissie om, zo nodig, een ambtelijke opdracht te geven voor welbepaalde onderzoeksverrichtingen.

Die opdracht kan enkel gegeven worden aan een raadsheer in het Hof van Beroep of een rechter in de rechtbank van eerste aanleg van het rechtsgebied waarin de onderzoeksverrichting moet geschieden.

— Aangenomen.

Voorzitter

Artikel 5

Dagvaardingen worden door een gerechtsdeurwaarder gedaan op verzoek, al naar het geval, van de voorzitter van de Commissie of van de aangestelde magistraat ; de termijn is ten minste twee dagen, behalve in spoedeisende gevallen.

— *Aangenomen.*

Artikel 6

De voorzitter van de Commissie handhaaft de orde in de vergadering. Te dien einde heeft hij dezelfde bevoegdheden als de voorzitters van de hoven en rechtbanken.

— *Aangenomen.*

Artikel 7

Smaad en geweld tegen de leden van de Raad die het onderzoek verrichten of bijwonen, worden gestraft overeenkomstig hetgeen in boek II, titel V, hoofdstuk II van het Strafwetboek bepaald is betreffende smaad en geweld tegen leden van de Wetgevende Kamers.

— *Aangenomen.*

Artikel 8

Getuigen, tolken en deskundigen hebben tegenover de Commissie, de voorzitter of de aangestelde magistraat gelijke verplichtingen als tegenover de onderzoeksrechter ; op de weigering of het verzuim daaraan te voldoen staan dezelfde straffen.

Bij de eedaflegging wordt hetzelfde formulier gebruikt als voor het Hof van Assisen.

— *Aangenomen.*

Artikel 9

Hij die schuldig is aan valse getuigenis, de tolk en de deskundige die schuldig zijn aan valse verklaringen en hij die schuldig is aan verleiding

van getuigen, deskundigen of tolken, worden gestraft met gevangenisstraf van twee maanden tot drie jaar en worden voor een termijn van ten minste vijf jaar en ten hoogste tien jaar ontzet van het recht om te kiezen en gekozen te worden.

Heeft de getuige, de deskundige of de tolk geld, een beloning of een belofte aangenomen, dan wordt hij bovendien veroordeeld tot geldboete van vijftig frank tot drieduizend frank.

Dezelfde straf wordt toegepast op de verleide, onverminderd de andere straffen, Valse getuigenis is voltooid, wanneer de getuige zijn getuigenis heeft afgelegd en verklaard heeft daarbij te volharden.

Wordt de getuige opgeroepen om opnieuw te worden gehoord, dan is het valse getuigenis eerst voltooid met de laatste verklaring van de getuige dat hij bij zijn getuigenis volhardt.

— *Aangenomen.*

Artikel 10

Het proces-verbaal dat het misdrijf vaststelt, wordt gezonden aan de procureur-generaal bij het Hof van Beroep van het rechtsgebied waarin het misdrijf is gepleegd, opdat daaraan gevolg wordt gegeven als naar recht.

Indien er verzachtende omstandigheden aanwezig zijn, worden de straffen verminderd overeenkomstig het Strafwetboek.

— *Aangenomen.*

Artikel 11

De vergoedingen verschuldigd aan de personen wier medewerking bij het onderzoek werd gevorderd, worden geregeld overeenkomstig het tarief der kosten in burgerlijke zaken.

— *Aangenomen.*

Artikel 12

De uitgaven, door het onderzoek veroorzaakt, worden aangerekend op de begroting van de Raad.

— *Aangenomen.*

Artikel 13

De bevoegdheden van de Commissie vervallen bij ontbinding van de Raad. Zij worden geschorst door de sluiting van het zittingsjaar, tenzij de Raad anders beslist.

— *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten. Wij zullen straks de hoofdelijke stemming over het gehele voorstel van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Dames en heren, aangezien werd beslist om slechts vanaf 16 uur tot de hoofdelijke stemmingen over te gaan, stel ik u voor om nu de op de agenda ingeschreven interpellatie te behandelen. (*Instemming*)

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de willekeurige behandeling van het OCMW Dilbeek door de voogdijoverheden

De Voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de interpellatie van de heer Valkeniers tot mevrouw Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de willekeurige behandeling van het OCMW Dilbeek door de voogdijoverheden.

De heer Valkeniers heeft het woord.

De heer J. Valkeniers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, op respectievelijk 21 november, 6 december en 12 december 1983 hebt u gemeend de beroepen niet te moeten inwilligen die door de Raad voor maatschappelijk welzijn van Dilbeek bij u werden ingeleid tegen de niet-goedkeuring

Valkeniers

door de provinciegouverneur van Brabant van de aanwervings-, bevoororderings- en bezoldigingsvoorwaarden voor het personeel van het OCMW-rustoord Breugheldal.

U beriep zich daarbij op het feit dat het ging om betrekkingen die voor het OCMW Dilbeek specifiek zouden zijn of die niet bestaan op de personeelsformatie van de gemeente Dilbeek en u verschool zich daarbij achter een zeer brede interpretatie van het recente arrest nr. 23.142 van 21 april 1983 van de Raad van State, waarin enkel gesteld wordt dat, wat betreft OCMW-secretarissen en -ontvangers, de raden voor maatschappelijk welzijn in de juridische onmogelijkheid zijn om het geldelijk statuut te bepalen zolang de Koning niet voldaan heeft aan zijn wettelijke opdracht tot het vaststellen van algemene bepalingen.

Mag ik u daarbij doen opmerken dat het in het geval van het OCMW Dilbeek ging om klassieke betrekkingen zoals kok, hulpkok, verpleegster, verpleegassistente, werkleider enzovoort, waarvoor de aanwervings- en bezoldigingsvoorwaarden in om het even welk OCMW elders wel werden goedgekeurd, op ongeveer hetzelfde tijdstip onlangs nog voor Vilvoorde in hetzelfde arrondissement? U vergat daarbij blijkbaar dat de Dilbeekse bejaarden het slachtoffer zouden worden van deze toestand, die kan bestempeld worden als een willekeurig optreden van voogdijoverheden die zich verschuilen achter procedurekwesties en juridische spitsvondigheden.

Temeer daar u reeds lang op de hoogte was van het onverklaarbaar uitblijven van uitvoeringsbesluiten die reeds vanaf 1976 hadden kunnen worden genomen, zodanig zelfs dat de bevoegde nationale Staatssecretaris onlangs, op 13 september 1983, in de Senaat op een vraag ter zake heeft moeten antwoorden dat „het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, bij ontstentenis van door de Koning vastgelegde grenzen voor het vaststellen van het administratief en geldelijk statuut van de betrekkingen waarin zijn kader voorziet en die niet bestaan op gemeentelijk vlak, alleen

dient rekening te houden met het algemeen belang” en uzelf ten slotte mij op 22 november jongstleden schriftelijk het volgende heeft gemeld: „Om de opening van het rustoord niet nodeloos uit te stellen, zullen mijn diensten, indien genoemde uitvoeringsbesluiten inmiddels nog niet getroffen zijn, gelet op de eventuele financiële implicaties en rekening houdende met de humanitaire doelstellingen van een OCMW, samen met het provinciebestuur een oplossing ad hoc uitwerken welke niet in tegenstrijd is met de wettelijke beschikking”.

In die omstandigheden kan ik niet anders dan samen met de Dilbeekse OCMW-meerderheid vaststellen dat door toedoen van dezelfde Gemeenschapsminister die Breugheldal reeds tot tweemaal toe heeft ingehuldigd, een schip dat ongeveer 280.000.000 frank aan de Gemeenschap heeft gekost, op het droge zou moeten blijven wegens gebrek aan bemanning.

— *Mevrouw G. Devos, Eerste Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.*

Over de juridische gegrondheid van de onderrichtingen die u omtrent de toepassing van artikel 42 van de OCMW-wet plots aan alle provinciegouverneurs hebt doen geworden, wens ik mij in afwachting van een uitspraak van de Raad van State niet verder uit te laten, hoewel het voor zichzelf spreekt dat de bepalingen omtrent het goedkeuringstoezicht op de ondergeschikte besturen strak dienen te worden geïnterpreteerd en het stilzitten van de voogdijoverheid nooit tot gevolg kan hebben dat een ondergeschikt bestuur gestoord of belemmerd kan worden in zijn werking, zeker niet als deze zich situeert in de sociale sector.

Wanneer ik het had over willekeur heb ik mijn woorden goed gewogen.

Op uw instructies heeft de provinciegouverneur van Brabant op 9 januari 1984 de tijdelijke aanstelling geschorst van de enige verpleegster die Breugheldal tot dan ter beschikking had om in te staan voor 20 zwaar zorgbehoevende bejaarden. Dit alles terwijl de bepalingen van artikel 56 van de OCMW-wet uitdrukkelijk toelaten dat er in dringende omstandigheden een beroep gedaan wordt op tij-

delijke aanstellingen en nadat de gouverneur van Brabant zich schriftelijk akkoord had verklaard met een gelijkaardige procedure voor andere levensnoodzakelijke aanwervingen zoals kok en werkleider.

Het komt mij voor, mevrouw de Gemeenschapsminister, dat u in deze een beroep gedaan hebt op raadgevers die de elementaire kennis ontberen om een nochtans duidelijke wettekst te lezen.

Ik verwacht van u dat u orde op zaken stelt, enerzijds door geen gebruik te maken van uw recht tot vernietiging van de bewuste geschorste tijdelijke aanstelling die, ik herhaal het, strookt met de wettelijke bepalingen van artikel 56 en haar rechtvaardiging vindt in de belangen van meer dan 20 zwaar zorgbehoevende bejaarden, anderzijds door, zoals mij schriftelijk beloofd, een overgangsregeling uit te werken die het OCMW van Dilbeek uit de patsituatie haalt waarin procedurekwesties en juridische spitsvondigheden vanwege de voogdijoverheden het hebben doen verzeilen.

Mocht u in deze desondanks toch een andere houding aannemen, dan zoudt u mij inderdaad stof geven om in de nabije toekomst te interpellieren over de politieke willekeur vanwege Gemeenschapsminister Steyaert.

De Voorzitter : De heer Diegenant heeft het woord.

De heer A. Diegenant (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte collega's, niet alleen een controle van de argumenten van collega Valkeniers, maar ook de toon van zijn betoog wekken bij mij argwaan. Mijn conclusie is dan ook duidelijk : deze interpellatie komt bij mij over als een iets te doorzichtige taktiek om te zoeken naar een alibi voor een gebrek aan inzicht, een gebrek aan creativiteit, een gebrek aan bezorgdheid voor het maatschappelijk welzijn en voor het miskennen van de wet en zelfs van het gezond verstand. (*Protest bij de VU*) Collega Valkeniers wentelt deze gebrekendan af op de voogdijminister, die toevallig niet tot een politieke partij behoort van de politieke coalitie in zijn gemeente.

Diegenant

Daar ik meen iets beter ingelicht te zijn over de achtergrond van de interpellatie, zou ik zelfs willen zeggen dat de interpellant vandaag niet alleen gedreven wordt door de actieve partners van zijn coalitie, maar ook door de passieve partner, namelijk de Franstaligen, die hij actief bij zijn meerderheid betreft in het beleid van het OCMW. Omdat hij de beloften aan deze passieve partner niet kan waarmaken, wordt hij gedwongen tot deze interpellatie. (Protest *bij de VU*)

De heer J. Valkeniers : Die Franstalige komt nooit. Ik zie niet in hoe hij mij dan kan helpen.

De heer H. Weckx : Misschien helpt hij u juist door niet te komen.

De heer A. Diegenant : Ik zou zelfs meer durven te zeggen. Volgens mij gebruikt de heer Valkeniers de bejaarden die op het ogenblik in het bejaardencentrum zijn opgenomen, als een soort van gijzelaars.

De heer J. Valkeniers : Wat hebben de bejaarden daarmee te maken ? Wees toch eens ernstig, collega.

De heer A. Diegenant : Ik ben ernstig. De meerderheid die u voorstaat heeft het bejaardencentrum geopend zonder dat aan de veiligheidsvoorwaarden is voldaan, zonder dat de binnenhuisinrichting voldoende is afgewerkt en zonder dat het verzorgend personeel minstens in enige mate aanwezig was.

Welk is het aanknopingspunt voor uw alibi, en dat is het enige wat ik u kan toegeven ? Het aanknopingspunt voor uw alibi is dat de wet op de OCMW's in zijn artikel 42 voorziet dat bij koninklijk besluit de begetingsvoorwaarden en statutaire bepalingen moeten worden omschreven vooraleer personeel door het OCMW wordt aangeworven, dit wanneer het om personeel gaat dat niet voorzien is in het overeenstemmend gemeentebestuur.

De heer J. Valkeniers : Waarom hebben uw Ministers zeven jaar tijd nodig om een koninklijk besluit uit te vaardigen waardoor het personeel wel kan worden benoemd. Wij zijn deze komedie beu. Gedurende tien jaar on-

derneemt u niets en dan komt u ons leren hoe wij het zouden moeten doen.

De heer A. Diegenant : Inderdaad, wij kunnen hier nog iets leren en dat is precies de bedoeling van deze uiteenzetting. Voor de ambtenaren, functies voorzien in het OCMW die niet bestaan in de gemeentelijke administratie, moeten speciale begetingsvoorwaarden worden bepaald. Inderdaad, deze voorwaarden zijn nog niet bij koninklijk besluit uitgevaardigd.

De heer J. Valkeniers : Na zeven jaar !

De heer A. Diegenant : Dit is het enige aanknopingspunt dat in uw uiteenzetting stand houdt. Ik kan intussen zeggen dat twee ontwerpen van koninklijk besluit voor advies zijn voorgelegd, maar ik herhaal het, dit is uw enig aanknopingspunt.

Wil dit zeggen dat uw alibi stand houdt ? In genedele. Het is perfect in de huidige omstandigheden al het nodige personeel voor een verantwoorde uitbating van een bejaarden- en van een dienstencentrum aan te werven, zonder dat men daarom het risico moet lopen dat deze personeelsleden, wat hun aanwerving of opstelling van betrekking betreft, geschorst worden of dat u buiten de wet gaat. Om blijk te geven van goede wil heeft de oppositie in het OCMW, alhoewel men niet van een oppositie zou mogen spreken in een OCMW maar wel de gezamenlijke belangstelling voor de noden van de Gemeenschap moet hebben, suggesties gedaan aan de bestuursmeerderheid, suggesties die het probleem konden oplossen.

De heer J. Valkeniers : Die suggesties zijn zinloos. Men vindt geen uitzendbureau waar men koks en dergelijke meer ter beschikking kan stellen.

De heer A. Diegenant : Uw woorden zullen worden genoteerd maar ik zou graag willen dat zij iets dichter bij de werkelijkheid aanleunden. Ik meen zelfs te weten dat de voogdij-overheid bij brief suggesties aan de meerderheid heeft gedaan over de wijze waarop het personeel binnen wettelijke omstandigheden kon worden aangeworven.

De heer J. Valkeniers : Dat is niet

waar.

De heer A. Diegenant : Ik laat deze bewering voor uw rekening. Misschien kan de Staatssecretaris hierover iets meer zeggen.

De Voorzitter : Mijnheer Diegenant, mag ik u laten opmerken dat mevrouw Steyaert Minister is.

De heer A. Diegenant : Inderdaad, excuus voor die lapsus.

De heer L. De Grève : Mag ik laten opmerken dat u er goed zou aan doen deze ganse problematiek naar de gemeenteraad van Dilbeek te verzenden. (*Applaus*)

Ik kom hier niet tussen, mijnheer Valkeniers, ik zeg alleen dat wij hier niet in de Vlaamse Raad aanwezig zijn om de problematiek van Dilbeek te bespreken.

De heer J. Valkeniers : Hiermede kan ik volledig akkoord gaan en ik betreurt dat ik verplicht ben geweest deze zaak voor de Vlaamse Raad te brengen omwille van de onwil van de CVP.

De heer A. Diegenant : Ik betreurt het ook dat deze problematiek hier te berde moet komen. Ik kan echter niet aanvaarden dat men de eigen onbekwaamheid op anderen afschuift en de indruk wekt een goed beleid voor te stellen.

De heer J. Valkeniers : Dat duurt nu al zeven jaar. Blijf hier nu uw nummer-tje maar opvoeren.

De heer A. Diegenant : Ik zal een kort chronologisch overzicht geven, want veel chronologie was in het betoog van de heer Valkeniers niet aanwezig.

Op 1 april 1983 trad de nieuwe OCMW-meerderheid aan. In de OCMW-raadszitting van 24 mei 1983 werden de benoemingsvoorwaarden voor de op het gemeentelijk vlak openstaande betrekkingen vastgesteld. De heer Valkeniers sprak inderdaad over kok, hulpkok, werkleider, verpleegster en verpleegassistent. Dat is juist. Die beslissing is echter aan de goedkeuring van de provinciegouverneur onderworpen.

In de OCMW-raadszitting van 23 juni 1983 werden de bezoldigingsvoor-

Diegenant

waarden voor deze betrekkingen vastgesteld, ook deze beslissing dient ter goedkeuring aan de gouverneur overgemaakt. In diezelfde raadszitting besliste het OCMW ook diezelfde betrekkingen open te verklaren, zonder echter een uitspraak van de voogdij-overheid af te wachten.

Een pittig detail is dat in het Belgisch Staatsblad van 1 juli 1983, een bericht van openverklaring en een oproep tot de kandidaten voor de betrekking van kok, hulpkok, verpleegster en verpleegassistent, verschijnt, terwijl slechts op 5 juli de beslissing van 24 mei 1983 aan de gouverneur wordt verzonden. Het staat in het Staatsblad voor de beslissing wordt doorgestuurd naar de voogdij-overheid.

Het bestuur heeft dus niet alleen niet gewacht op de goedkeuring van zijn benoemingsvoorwaarden om kandidaten op te roepen voor een examen, maar meer nog, de mogelijke kandidaten waren vóór de gouverneur op de hoogte van „het bestaan” van deze betrekkingen.

In augustus 1983 richt het OCMW examens in voor kok, hulpkok, werk-leider en verpleegster, in oktober is er het examen voor verpleegassistent. Al deze kandidaten betaalden 200 frank inschrijvingsgeld, de geslaagden dienden een heleboel attesten in te sturen waarop de gemeenten gemeentelijke taksen heffen, het OCMW betaalde een dikke 150.000 frank aan presentiegelden voor examenjury's. Dit alles voor niets.

Wanneer de gouverneur dan met zijn brief van 4 oktober 1983 meldt, dat hij in toepassing van de richtlijn van de Minister, de benoemingsvoorwaarden niet goedkeurt, wat betekent dat er in feite geen mogelijkheid is tot aanwerving van enig personeelslid in de genoemde betrekkingen, zou men normalerwijze kunnen veronderstellen dat het OCMW-bestuur met enige terughoudendheid zou zijn gaan werken.

Maar nee, goedwetende wat het standpunt van de Minister is, tekent men bij diezelfde Minister beroep aan tegen de niet-goedkeuring door de

gouverneur, beroep dat door de Minister niet is ingewilligd.

Ondertussen dacht de raad het probleem op te lossen door tijdelijke contractuele aanstelling voor een duur van drie maanden met een maximum van 1 jaar. Ook die aanstellingen, die eerst door de gouverneur werden toegelaten maar nadien niet meer werden aanvaard ingevolge niet-inwilliging van het beroep door de Minister, zorgden voor een totale impasse.

De heer J. Valkeniers : Is dit nu geen circus ? Er zijn mensen opgenomen in het rusthuis en het OCMW mag zijn personeel niet aan het werk zetten.

De heer A. Diegenant : Inmiddels werden in de raad suggesties gedaan om andere formules in overweging te nemen. Niettegenstaande die suggesties heeft de meerderheid verder tijdelijk personeel in dienst genomen, heeft het zijn rustoord geopend en komt nu in een situatie waarin het in dienst genomen personeel wettelijk niet in dienst kan zijn of worden gehouden.

Hier moet even aangestipt worden dat het betalen van het loon voor dergelijk personeel ook een probleem schept. Volgens hun contract hebben deze personeelsleden recht op wedde maar volgens de administratieve wetgeving is de ambtenaar belast met de betalingen, persoonlijk aansprakelijk voor betalingen waaraan de noodzakelijke goedkeuringen ontbreken, en ook de opdrachtgevers van dergelijke betalingen zijn persoonlijk verantwoordelijk.

Wat een beetje cynisch is, bejaarden die zwaar ziek of dement zijn en in rustoord Breugheldal verblijven, hebben ook in de eerste plaats behoefte aan personeel dat gemotiveerd en rustig met hen bezig is, geen mensen die in hun job onzeker zijn of erin bedreigd worden.

Maar er is meer.

Op 9 februari 1984 heeft het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Dilbeek aan het OCMW het rapport van de brandweer overgemaakt inzake de brandveiligheid in het rustoord „Breugheldal”. Daarin staat te lezen dat de instelling slechts voor het publiek mag worden openge-

steld nadat nog een aantal bijkomende werken of verbeteringen worden uitgevoerd.

Sinds 9 januari 1984 echter is het OCMW al begonnen met de opname van patiënten in zijn rustoord, met andere woorden sinds 9 januari 1984 pleegt de bestuursmeerderheid van het OCMW een strafbaar feit. Een rustoord exploiteren zonder dat de erkenning ervan bekomen is, en deze erkenning is in de eerste plaats afhankelijk van een volledig gunstig verslag inzake brandveiligheid, wordt door de wet van 10 mei 1967 tot wijziging van de wet van 12 juli 1966 op de rustoorden voor bejaarden als een strafbaar feit beschreven.

Actueel dus verblijven reeds zo'n 25 bejaarden in een rustoord dat wettelijk zijn deuren niet mocht openen.

Waarom neemt de huidige OCMW-meerderheid dergelijke onverantwoorde beslissingen ?

Tot mijn spijt ben ik de mening toegedaan dat hier een louter politieke beslissing werd genomen, enerzijds onder dwang van de omstandigheden — en ik heb bij het begin van mijn uiteenzetting al gezegd welke deze omstandigheden waren — en anderzijds met het doel zich een alibi te verschaffen, een schuld af te wentelen.

Ik wens ook één en ander te zeggen over de materiële uitbouw sedert 1 april 1981. De bemeubeling van rustoord en dienstencentrum, welke door de aannemer op 24 mei 1983 door de nieuwe meerderheid aangesteld, tegen 31 augustus 1983 moest zijn uitgevoerd, is op datum van vandaag nog niet helemaal uitgevoerd. Een voorlopige oplevering, zelfs gedeeltelijk, heeft nog niet kunnen plaatsvinden. Het gaat hier om de enige omvangrijke aanneming, die het ingebruiknemen van het rustoord in de weg stond.

Met de aannemer van het lot afwerking, die zijn werken op 31 maart beëindigd heeft en die nog slechts een paar verbeteringen moest aanbrengen, onder andere branddeuren, leeft men op oorlogsvoet en elke minnelijke schikking wordt hier quasi onmogelijk gemaakt. Ondertussen is hierover een proces aan de gang.

De heer A. De Beul : Mijnheer Diegenant, bent u nu de Gemeenschapsminister van deze Executieve aan het interpellieren of interpelleert u uw eigen burgemeester ?

De heer A. Diegenant : Ik wil de verantwoordelijkheden plaatsen waar zij moeten geplaatst worden.

De heer A. De Beul : Dat moet u in de gemeenteraad van Dilbeek doen, maar niet in deze Raad. U kan de Gemeenschapsminister interpellieren, maar niet uw burgemeester. (*Twistgesprekken tussen de heren Valkeniers, De Beul en Diegenant*)

De heer A. Diegenant : Als u de werkelijke feiten niet aankan, is dat niet mijn schuld.

De heer A. De Beul : U zou Staatssecretaris Aerts moeten interpellieren en ook al zijn voorgangers, want die waren allemaal van uw politieke strekking. Dat zou tenminste correct zijn.

De heer A. Diegenant : Ook hier moet correct opgetreden worden. Wanneer men iemand ontmaskert en bepaalde aantijgingen uit, dan kan men die aantijgingen ook proberen te weerhouden. (*Onderbrekingen en protest bij de VU*)

De heer A. De Beul : Wanneer het politieke misbruiken zijn die mekaar op dit vlak kunnen interfereren, dan zeg ik u dat, hoewel u administratief en juridisch wellicht terecht wat kan aanmerken, uw burgemeester toch gelijk heeft de zaak door te zetten. (*Applaus bij de W*)

De heer A. Diegenant : Het bewijs wordt hier geleverd, collega De Beul, dat het niet zo is dat er interferenties zijn. U zegt „kunnen” en daarbij bent u zeer voorzichtig. Maar waar de verantwoordelijk kheden werkelijk liggen, wordt stilaan duidelijk, geloof ik. Dat blijkt onder meer uit uw reactie. (*Protest bij de W*)

De heer A. De Beul : Mijnheer de Voorzitter, ik protesteer tegen het feit dat iemand hier onjuistheden verkondigt. De heer Diegenant is hier in de verkeerde vergadering aan het interpellieren. Hij interpelleert de burgemeester van zijn gemeente, terwijl

zijn spreektijd nochtans tot vijf minuten beperkt is.

— *De heerf. Pede, Voorzitter, treedt op nieuw als Voorzitter op.*

De heer A. Diegenant : Misschien kan het u geruststellen, wanneer ik u zeg dat gedurende gans de voorbije zomer het niet de leden van de meerderheid in het OCMW waren die voor de permanentie van het beleid hebben gezorgd aangezien zij gedurende zes weken met vakantie waren, maar wel de mensen die niet tot die meerderheid behoren. In verband met het OCMW spreek ik echter niet graag over meerderheid en minderheid. Als u ook dán nog twijfelt aan de goede wil van de andere partners dan degenen die u hier verdedigt, weet ik niet meer wat hier nog moet worden gezegd.

De Voorzitter : Mag ik degenen die in deze interpellatie het woord wensen te voeren, verzoeken zich te beperken tot aangelegenheden die in de bevoegdheid vallen van de Vlaamse Raad.

De heer A. Diegenant : Ik wil mij daartoe beperken, mijnheer de Voorzitter. Ik wens aan de interpellant nog de raad te geven de meerderheid in het OCMW die hij steunt, aan te raden gebruik te maken van de bestaande wettelijke mogelijkheden om dat bejaardencentrum op een correcte wijze te laten functioneren. Dat hij zich een krachtdadige houding aanmeet, is zijn goed recht, maar betekent niet dat hij gelijk heeft. Ik zou de mensen van het OCMW die hij steunt ook nog willen aanraden zich met maatschappelijk werk bezig te houden in plaats van steeds opnieuw de politieke toer op te gaan...

De heer J. Valkeniers : Dat doet u hier, op een verkeerde plaats en dan nog met instemming van de Voorzitter.

De heer A. Diegenant : De reacties op de banken van uw fractie, mijnheer Valkeniers, wijzen erop dat u met uw interpellatie inderdaad een alibi wil zoeken. De verantwoordelijkheid ligt niet daar waar u ze meent te moeten leggen.

De Voorzitter : Minister Steyaert heeft het woord.

Minister R. Steyaert (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik zou mij in mijn antwoord tot twee elementen kunnen beperken. Ten eerste, de kern van het probleem is het ontbreken van een uitvoeringsbesluit van artikel 42, derde lid van de organieke OCMW-wet.

De heer J. Valkeniers : Daarmee ga ik volledig akkoord.

Minister R. Steyaert : Aangezien het een nationale bevoegdheid is dit uitvoeringsbesluit te treffen, moet u in feite hierover de bevoegde staatssecretaris interpellieren.

Ik weet echter dat u dit gaat doen aangezien het op de agenda staat van de Kamer.

Ten tweede, wat betreft het niet-inwilligen van een aantal beroepen tegen de niet-goedkeuring door de provinciegouverneur van de aanwerings-, bevorderings- en bezoldigingsvoorwaarden voor het personeel van het rustoord Breugheldal, zal door de Raad van State uitsluitel over mijn houding gegeven worden, vermits door het OCMW-Dilbeek een hoger beroep werd ingeleid. Ik wil de aandacht toch vestigen op het feit dat het hier niet alleen om het personeel van het rustoord ging maar ook om deze van het dienstencentrum. Dit element werd hier nog niet aangeraakt.

Ik wens evenwel op uw interpellatie ten gronde in te gaan omdat u de indruk wekt dat ik in deze aangelegenheid niets zou inzitten met de noden van de bejaarden uit Dilbeek.

De heer J. Valkeniers : U heeft beloofd een regeling uit te werken tegen november en het is nu reeds maart.

Minister R. Steyaert : Luister naar wat ik u zal zeggen, mijnheer Valkeniers.

Nog vóór het rustoord Breugheldal operationeel was, heb ik gemeend, ingevolge een terloopse opmerking van u, u op 22 november laatstleden een brief te moeten schrijven waarin gesuggereerd werd voorlopige oplossingen die niet in strijd zijn met de wettelijke schikkingen, uit te werken om zodoende de opening van het rustoord niet nodeloos te moeten uitstellen. U heeft hier trouwens een paragraaf uit

Steyaert

die brief aangehaald. Ik moet li echter doen opmerken dat ik geen reactie heb gekregen op dit schrijven, noch van het OCMW, noch van u.

Daarentegen werd het rustoord begin januari in gebruik genomen, niettegenstaande het OCMW van Dilbeek slechts op 31 januari laatstleden een erkenningsaanvraag deed en op 16 februari het attest inzake brandveiligheid inzond, waarin een aantal opmerkingen werden opgesomd waaraan moest worden voldaan alvorens de instelling voor het publiek mocht worden opengesteld.

Het optreden van de gouverneur, noch mijn houding in deze aangelegenheid waren gegrond op juridische spitsvondigheden van mijnentwege of waren het gevolg van een gebrek aan elementaire kennis van de materie. De voogdijoverheden hebben in deze zich strikt gehouden aan de toepassing van het arrest nummer 23.142 van 21 april 1983 van de Raad van State.

U zult ongetwijfeld weten dat de toezichhoudende overheden het administratief toezicht uitoefenen op basis van de van toepassing zijnde wetgeving én de jurisdictie én de jurisprudentie die over de wet beetje bij beetje tot stand komt.

Naar mijn mening bent u verkeerd voorgelicht of heeft u het arrest in kwestie verkeerd begrepen wanneer u stelt dat dit arrest enkel betrekking heeft op de secretarissen en de ontvangers van de centra voor maatschappelijk welzijn. Het is duidelijk dat de uitspraak van de Raad van State niet alleen geldt ten opzichte van het vaststellen van het geldelijk statuut van de secretarissen en ontvangers van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, maar dat dezelfde redenering ook moet worden gevolgd inzake de vaststelling van het administratief en geldelijk statuut van alle betrekkingen die specifiek zijn voor de openbare centra voor maatschappelijk welzijn of die onbestaande zijn op het gemeentelijk vlak.

Artikel 42, derde lid van de organieke wet van 8 juli 1976 maakt inderdaad

geen onderscheid tussen de betrekkingen van secretaris en ontvanger enerzijds, en de andere specifieke betrekkingen van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn anderzijds.

Ik meen te weten dat alhoewel u de betrekkingen van verpleegkundige, verpleegassistent, kok, hulp kok, klasiek noemt deze vooralsnog niet voorkomen op de personeelsformatie van de gemeente Dilbeek.

Aangezien het OCMW in de stand van de huidige reglementering in de juridische onmogelijkheid is het administratief en geldelijk statuut voor deze specifieke betrekkingen vast te stellen, waren de desbetreffende raadsbeslissingen in strijd met de wet.

Ook uw zinspeling op een willekeurig optreden moet ik tegenspreken. U verwijst naar het OCMW van Vilvoorde, daarmee suggererend dat ik ten aanzien van dit OCMW een andere houding zou aannemen.

De Raad voor maatschappelijk welzijn van Vilvoorde heeft op 20 februari, in plaats van in beroep te gaan tegen de schorsingsbesluiten van 12 januari laatstleden van de gouverneur inzake een zevental raadsbesluiten, met betrekking tot het statuut voor specifieke graden, deze besluiten ingetrokken en dus niet meer aan mijn oordeel voorgelegd.

U maakt mij ook attent op een antwoord van de bevoegde staatssecretaris op een parlementaire vraag. U doelt ongetwijfeld op het antwoord van de Staatssecretaris voor volksgezondheid en leefmilieu op de parlementaire vraag nummer 86 de dato 13 juli 1983 van de heer Conrotte.

In dit antwoord wordt het standpunt ingenomen dat voor betrekkingen die specifiek zijn of onbestaande op het gemeentelijk vlak, de omzendbrieven die werden uitgevaardigd krachtens de wetgeving op de Commissies van openbare onderstand, nog altijd van toepassing zijn. Onverminderd de waarde van een omzendbrief in deze, meen ik u te mogen doen opmerken dat de door u aangehaalde betrekking niet het voorwerp uitmaakten van een normerende omzendbrief.

Voor de andere betrekkingen wordt verwezen naar het algemeen belang.

Mag ik u doen opmerken dat in het antwoord van de bevoegde staatssecretaris geen rekening gehouden werd met het arrest van de Raad van State van 21 april 1983. Dit arrest is trouwens geen éénmalige uitspraak met betrekking tot artikel 42 van de OCMW-wet. Reeds in het advies van de Raad van State op het ontwerp van OCMW-wet zegt de Raad van State, en ik citeer : „Zoals die bepaling gereedgemaakt is impliceert zij dat de OCMW-raden het administratief en het geldelijk statuut van hun personeel slechts zullen kunnen bepalen nadat ter zake door de Koning algemene bepalingen zijn uitgevaardigd.

Voor de goede orde wil ik u de stappen die inmiddels gezet werden om, zoals ik in mijn brief van 22 november stelde, uit de patsituatie te geraken, nog even memoreren.

Uit deze opsomming zal ongetwijfeld ook blijken dat uw waarschuwing orde op zaken te stellen in feite niet passend is.

Ten eerste : de gouverneur heeft zich akkoord verklaard dat, om sommige dringende aanstellingen te verantwoorden, beroep gedaan wordt op artikel 56 paragraaf 1 van de organieke wet, in afwachting dat de uitvoeringsbesluiten van artikel 42 van de OCMW-wet genomen worden. Ook dan dienen benoemingsvoorwaarden en weddeschalen verbonden aan de betrekkingen in kwestie vastgesteld, zoals overigens ook blijkt uit het advies van de Raad van State over het ontwerp van wet op de OCMW's. In het besluit van de OCMW-Raad van Dilbeek komen deze benoemingsvoorwaarden en weddeschalen niet voor.

Ten tweede : op 22 februari laatstleden heb ik aan de gouverneur een positief advies gegeven op zijn vraag naar mijn standpunt inzake het voorstel voorlopig de uitbating van Breugheldal uit te besteden aan personen of instellingen, gespecialiseerd in deze sector, door middel van het sluiten van een contract op basis van de wet van 14 juli 1976 betreffende de overheidsopdrachten van aanneming van

Steyaert

werken, leveringen en diensten, zoals tegenwoordig gebruikelijk is in dergelijke instellingen.

Ten derde : het zal u wellicht niet helemaal onbekend zijn dat ik opensta voor constructief overleg. Ik ben ingegaan op het recent verzoek van het OCMW van Dilbeek om samen te zoeken naar een haalbare oplossing. Op 13 maart heb ik de voorzitter van de raad, vergezeld van de secretaris, ontvangen en werd in een sfeer van goodwill een oplossing uitgewerkt.

Deze OCMW-afgevaardigden hebben zich akkoord verklaard deze oplossing ad hoc op het gemeentelijk vlak te doen goedkeuren, zodat het functioneren van het rustoord Breugheldal niet in het gedrang wordt gebracht.

Ik neem aan dat de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn van Dilbeek de burgemeester van de gemeente Dilbeek al geïnformeerd heeft.

Ten slotte, bij de bekendmaking van het arrest nummer 23.142 van 21 april 1983 van de Raad van State heb ik onverwijd bij de bevoegde Staatssecretaris voor volksgezondheid en leefmilieu aangedrongen opdat hij de bij artikel 42, derde lid van de organieke OCMW-wet voorgeschreven uitvoeringsbesluiten, aan de Koning zou voordragen.

Vanuit mijn bezorgdheid dat de openbare centra voor maatschappelijk welzijn normaal zouden kunnen blijven functioneren, ben ik hiervoor blijven tussenbeide komen.

De beste oplossing is natuurlijk deze waarbij binnenkort de langverwachte uitvoeringsbesluiten zullen verschijnen, zodat de aangelegenheid waarvoor u heden interpeleerde conform de wet kan geregeld worden.

De Voorzitter : De heer Valkeniers heeft het woord.

De heer J. Valkeniers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, geachte collega's, ik ben blij dat mevrouw de Minister zelf toegeeft dat de problemen te wijten zijn aan het feit dat men 7 à 8 jaar zal

moeten gewacht hebben op het publiceren van deze uitvoeringsbesluiten. Mevrouw de Minister, dit is niet uw schuld, doch — men heeft het reeds gezegd — verscheidene personen uit uw partij hadden in het verleden deze uitvoeringsbesluiten reeds kunnen uitvaardigen.

Vervolgens wil ik repliceren op de opmerkingen van de heer Diegenant die tot mij persoonlijk waren gericht.

Graag enkele opmerkingen inzake het openen van het rusthuis. U moet weten dat dit rusthuis met de dertig flats en het dienstencentrum één groot geheel vormt. Als het daar dus brandt zal waarschijnlijk alles branden. Ik wijs de heer Diegenant erop dat de 30 flats reeds werden opengesteld onder de vorige legislatuur. Hebt u op dat ogenblik rekening gehouden met het finale advies van de brandweer ?

Mijnheer Diegenant, het conflict dat de gemeente met de aannemer heeft is te wijten aan achterstallige interessen en schadeloosstellingen die door de aannemer worden geëist. Dat weet u zeer goed. Dit conflict is te wijten

aan het feit dat het bestuur van de gemeente — dat vóór mij aan was — niet tijdig heeft kunnen betalen. Ik meen dat de schuld dient gezocht te worden bij de overheid, die verzuimd heeft om tijdig haar verplichtingen in te lossen. Dat heeft dus helemaal niets te maken met het bestuur van de gemeente.

Mevrouw de Minister, u heeft gezegd dat de gouverneur uw advies heeft gevraagd inzake alternatieve oplossingen. Hij heeft u gevraagd over zijn voorstel na te denken om het uitbaten van het rusthuis toe te vertrouwen aan instellingen, gespecialiseerd in de opdrachten. Waar in dit land vindt men een instelling die gespecialiseerd is in het exploiteren van rusthuizen ?

Minister R. Steyaert : Die bestaan voor bepaalde functies, mijnheer Valkeniers. Als ik u daarmee kan helpen ben ik bereid u de adressen te bezorgen.

De heer J. Valkeniers : Denkt u dat het werkelijk psychologisch verantwoord is bij de oudjes om de andere dag met nieuwe verpleegsters en ander verple-

VU-fractieleden (v.l.n.r.) A. De Beul, Ondervoorzitter van de Raad, R. Maes en J. Valkeniers bij het betoeg van de heer A. Diegenant (CVP) n.a.v. de interpellatie-Valkeniers over het OCMW Dilbeek

Valkeniers

gend personeel te komen aandraven ?

Minister R. Steyaert : Ik heb gezegd voor bepaalde situaties.

U weet zeer goed dat ik voor de verpleegsters met de mensen van het OCMW speciaal een oplossing ad hoc heb gezocht en dat er dus geen sprake van is dat vandaag de ene verpleegster zou komen en morgen de andere.

De heer J. Valkeniers : Men zegde dat werd voorgesteld dat alle leden van het OCMW samen een vzw zouden vormen. Die vzw zou dan personeel hebben aangeworven en ter beschikking gesteld aan het OCMW.

Minister R. Steyaert : Ik weet niet wie dat zegde, maar dat was alleszins niet mijn voorstel.

De heer J. Valkeniers : Dit voorstel ging uit van de vroegere voorzitter van het OCMW, die tot uw partij behoorde. Laat ons lachen.

Minister R. Steyaert : Ik ben blij dat de overheid niet op een dergelijk voorstel is ingegaan.

De heer J. Valkeniers : Ik ben actief in die sector, dat weet u zeer goed. Het is niet realistisch over dergelijke voorstellen te praten.

De heer Diegenant heeft zoëven gesproken over gijzelaars. Ik vind het een echte schande dat bejaarden het slachtoffer moeten zijn van nalatigheid, niet alleen inzake het uitvaardigen van de uitvoeringsbesluiten maar ook inzake de betalingen en de politieke discussies die ondertussen zijn ontstaan, zoals u zeer goed weet.

Het is uw plicht daar tussenbeide te komen.

Ik ben blij te horen dat men ergens een consensus heeft bereikt.

Ik klaag alleen aan dat men zolang heeft gewacht met het uitvaardigen van die uitvoeringsbesluiten. Was dat gebeurd, dan zou mijn interpellatie van vandaag niet nodig zijn geweest.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer H. Weckx tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de door bepaalde leerlingen in het muziekonderwijs te betalen bijdrage als deelneming in gebruiks- en verbruikskosten

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Weckx tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de door bepaalde leerlingen in het muziekonderwijs te betalen bijdrage als deelneming in gebruiks- en verbruikskosten.

De heer Weckx heeft het woord.

De heer H. Weckx (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, mijnheer de Minister, geachte collega's, bij de bespreking van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, enkele weken geleden, heb ik gepleit opdat deze Vlaamse Raad in de toekomst bij het stemmen van decreten iets meer aandacht zou besteden aan de toepasbaarheid van deze decreten binnen het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad voor de Vlaamse Gemeenschap aldaar, waarvoor deze decreten ook bedoeld zijn.

Ik heb terzelfdertijd ook gevraagd dat de Vlaamse Executieve bij haar uitvoeringsbesluiten in de toekomst daar ook meer rekening zou willen mee houden.

Bij ministeriële omzendbrief van 23 juli 1983 deelde u de muziekacademies van het Rijk en van de gesubsidieerde sector mee dat de leerlingen die ouder zijn dan 25 jaar, vanaf het schooljaar 1983-1984 jaarlijks 1500 frank bijdragen moeten betalen als inschrijvingsgeld in de muziekacademies.

Graag stelde ik hierover enkele vragen. Is ten eerste op het algemene juridische vlak deze verplichte bijdrage niet strijdig met de schoolpactwet van 29 mei 1959, die in artikel 12 bepaalt dat onder meer in het secundair onderwijs, deze muziekacademies behoren tot het secundair onderwijs met beperkt leerplan, geen direct of indirect schoolgeld mag worden geïnd.

Is het ten tweede meer bepaald op het

Brusselse vlak niet aangewezen de geciteerde omzendbrief voor de instellingen in de Brusselse agglomeratie in te trekken omdat hij ten eerste, een duidelijke discriminatie veroorzaakt tussen Nederlandstaligen en Franstaligen in het hoofdstedelijk gebied, waar de eerstgenoemden ondanks de schoolpactwetgeving moeten betalen terwijl de laatstgenoemden kosteloos onderwijs blijven genieten, zodat in de muziekacademies van een aantal van de negentien gemeenten van het hoofdstedelijk gebied reeds een aantal leerlingen overgegaan zijn naar de Franstalige muziekacademie in dezelfde gemeente. Behalve te Jette, waar het gemeentebestuur de discriminatie wegwerkte en ook in de Franstalige muziekacademie 1.500 frank int voor de gemeentekas.

Maar het specifieke probleem van de gemeentelijke muziekacademies in het hoofdstedelijk gebied is dat in éénzelfde infrastructuur, de Franstalige en de Nederlandstalige gemeentelijke muziekacademies, heel dikwijls het secretariaat door twee personen wordt begeleid. Het is dus mogelijk dat personen overlopen van de ene muziekacademie naar de andere wanneer zij vooral in deze moeilijke tijden, in de ene Nederlandstalige afdeling, 1.500 frank inschrijvingsgeld moeten betalen en in de andere, Franstalige afdeling, niet.

Ten tweede doet deze omzendbrief ook afbreuk aan de vrijheid van het gezinshoofd die elke inwoner van de Brusselse agglomeratie gewaarborgd wordt door artikel 4 van de wet van 30 juli 1963 houdende taalregeling in het onderwijs. Om een reële vrijheid van het gezinshoofd te kunnen uitoefenen met men langs weerszijden kunnen beschikken over dezelfde voorwaarden en over een gelijkaardig kader, anders kan men niet van een echte keuzevrijheid van het gezinshoofd op het grondgebied van Brussel-Hoofdstad spreken.

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik zou in antwoord op de interpellatie van de heer Weckx vooraf willen stellen dat de omzendbrief die hij

Lenssens

heeft geciteerd weliswaar juist is, maar slechts anticiperend was op het verschijnen van de desbetreffende besluiten van de Vlaamse Executieve in het Staatsblad. Het betreft dus eerder een besluit van de Vlaamse Executieve, met name van 20 juli 1983 verschenen in het Belgisch Staatsblad van 20 augustus 1983 dat een beperkte deelname — ik citeer de titel van het besluit — in de gebruiks- en verbruikskosten voor de volwassenen leerlingen van meer dan 25 jaar oud in de inrichtingen voor kunstonderwijs met beperkt leerplan vastlegt.

Mijnheer de Voorzitter, collega's, deze maatregel — dat wil ik toch even duidelijk stellen — moet worden gezien in het perspectief van een hele reeks andere maatregelen die de Vlaamse Executieve in het midden van 1983 heeft getroffen en die alle tot doel hadden de uitgavengroei van de kredieten in de sector van het kunstonderwijs enigszins te beheersen en waar mogelijk af te remmen. In het verleden, toen deze Raad nog de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap was, werden op de begroting van de Nederlandse cultuur de kredieten voor het kunstonderwijs onderschat, zodanig dat jaarlijks door middel van de rekeningenwet, aangezien het om verplichte uitgaven ging, enkele honderden miljoenen franken moesten worden bijgepast. Deze verplichte uitgaven waren inmiddels door de thesaurie verricht.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, u zult begrijpen en er ook achter staan dat de beheersing van de uitgaven ook in deze sector een opgave was voor de Vlaamse Executieve. Aangezien het kunstonderwijs in Vlaanderen een enorme expansie heeft gekend, wil ik die uitgavenstijging even citeren.

Het aantal leerlingen in het Vlaams kunstonderwijs steeg van 80.267 in 1972 tot 122.314 in 1982. Ook de kredieten zijn derhalve in dezelfde mate gestegen. In het jaar 1971 hadden wij 1 miljard nodig en in 1984 moeten wij 3,3 miljard inschrijven.

De weinig orthodoxe begrotingsbenadering uit het verleden, die erin be-

stond de kredieten te onderschatten om nadien bij rekeningenwet de verplichte uitgaven toch te regulariseren, kon toch moeilijk worden voortgezet.

Welk is nu het perspectief waarin deze matiging moet worden gesteld? Ik herhaal dat de Executieve midden 1983, weliswaar na raadpleging zowel van de vertegenwoordigers van de inrichtende machten, van de gemeenten, van het vrij onderwijs en van de vakbonden, maatregelen heeft genomen rekening houdend met het feit, enerzijds dat de kwaliteit van het kunstonderwijs niet mag worden geschaad en, anderzijds, dat de tewerkstelling in de sector van het kunstonderwijs op hetzelfde peil dient te worden gehouden. Met deze twee uitgangspunten voor ogen werden vijf maatregelen genomen.

Een eerste maatregel voert een algemene rem in op de verdere uitbreiding van de prestaties. Elke kunstonderwijsinstelling in Vlaanderen kreeg het aantal uren toegewezen dat ze reeds had tijdens het schooljaar 1981-1982. Inmiddels is dit een begrotingsruiter geworden in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor 1983, evenals in de begroting 1984 die wij enkele weken geleden in deze Raad hebben goedgekeurd. Binnen dat urenkrediet, binnen die enveloppe van uren per instelling blijven wel gedeeltelijk verschuivingen mogelijk zonder dat de urenbank, het pakket in zijn geheel, mag worden overschreden.

Een tweede maatregel betreft de veralgemening van het inschrijvingsgeld van 1.500 frank aan de rijksinrichtingen voor het hoger kunstonderwijs. Dit moet nu door alle studenten worden betaald. Terloops wijs ik erop dat de buitenlandse studenten bovendien nog een apart collegegeld betalen dat afzonderlijk is geregeld.

Derde maatregel: tot zolang de wachtlijsten van leerlingen die niet kunnen worden aangenomen in muziekscholen of muziekacademies, het vereisen, moet het aantal leerlingen per uur in het individueel muziekonderwijs in het eerste jaar van de lagere graad — het is goed dat te onderstrepen — van 2 op 3 worden gebracht. Daarmee hebben wij gedeeltelijk het

probleem van de wachtlijsten, naast een bijkomende inspanning van de betrokken leraars, kunnen opvangen.

Een vierde maatregel beoogt een grotere eenvormigheid in het aantal uren in het onderwijs van de beeldende kunsten. Ik ga hierover niet verder uitweiden, maar wens toch te zeggen dat alle onderwijsinstellingen die in de loop der jaren hun aantal uren eerder ongebreideld hadden uitgebreid, dit aantal geleidelijk aan moet terugbrengen tot een vastgestelde norm in verhouding tot de afdelingen en het niveau.

De Vlaamse Executieve was van oordeel dat het instellen van een beperkte deelname in de gebruiks- en verbruikskosten voor volwassen leerlingen in het kunstonderwijs met beperkt leerplan geenszins in strijd kon zijn met artikel 12 van de schoolpactwet van 29 mei 1959 en heeft dan ook het besluit éénparig goedgekeurd. Ik wijs erop dat tijdens de bespreking van de begroting in de Commissie voor onderwijs van de Vlaamse Raad en tevens in openbare zitting deze maatregel uitvoerig werd besproken.

De bijdrage van 1.500 frank van volwassenen boven de 25 jaar kan niet worden aanzien als schoolgeld. Het gaat hier duidelijk om een zeer beperkte deelname in de kosten voor gebruik van materialen en grondstoffen die na bewerking voor de volwassen student een toegevoegde waarde krijgt.

Verder moet worden opgemerkt dat de muziekscholen van tweede categorie niet onder het schoolpact ressorteren. De Executieve heeft geen onderscheid willen maken tussen de verschillende instellingen ter zake omdat het verschil tussen de eerste en de tweede categorie niet relevant en niet ter zake doende is.

De Vlaamse Executieve was van oordeel dat het opleggen van een beperkte deelname in de gebruikskosten aan volwassenen in het kunstonderwijs met beperkt leerplan zeker tot haar bevoegdheid behoort. Derhalve waren wij niet gehouden de schoolpactcommissie te raadplegen, die zoals u weet, enkel ter beschikking staat van de nationale Ministers van onderwijs.

Lenssens

De tweede vraag van de heer Weckx betrof het discriminerend karakter ten aanzien van de Franstalige instellingen voor kunstonderwijs in Brussel-Hoofdstad. Wij moeten in dit land weten wat we willen. We hebben de culturele autonomie nagestreefd en gerealiseerd. Wij moeten dus aanvaarden dat de gewijzigde regels worden toegepast. Naarmate het onderwijs meer en meer gecommunautariseerd wordt, zal een ander beleid tot andere geplogenheden en gevolgen leiden die op het eerste zicht in Brussel kunnen discriminerend lijken, maar die bij nader toezicht de logische consequentie zijn van het doortrekken van de culturele autonomie op dat vlak.

Men mag ook niet overdrijven. Het opleggen van 1.500 frank aan volwassenen ouder dan 25 jaar kan naar mijn oordeel bezwaarlijk als een echte rem worden bestempeld voor het Nederlandstalig kunstonderwijs. Mag ik trouwens doen opmerken dat voor het muziekonderwijs, — ook voor het secundair niveau —, gebleken is dat de keuze door de leerlingen of de ouders vaak in de eerste plaats — voor de instrumentale vakken dan — vaak in de eerste plaats gericht is naar de leraar en veel minder naar de instelling zelf.

Collega Weckx zegt dat een aantal leerlingen zouden zijn overgegaan naar een Franstalige muziekacademie. Ik kan hierop niet antwoorden omdat daarover geen betrouwbare gegevens beschikbaar zijn. Deze gegevens zouden kunnen worden bekomen mocht een uitgebreid onderzoek gebeuren zowel in de Nederlandstalige als in de Franstalige instellingen. Dit onderzoek zou echter niet alleen moeten peilen naar de motivatie die de overgang heeft bepaald, maar zou ook moeten nagaan in hoeverre de keuze werd bepaald door het betalen van de jaarlijkse bijdrage van 1.500 frank.

Zo kom ik tot de derde vraag van collega Weckx. Ik zou er willen op wijzen dat ik echt niet inzie hoe het besluit van de Vlaamse Executieve de vrijheid van het gezinshoofd in het gedrang brengt die aan elke inwoner van de Brusselse agglomeratie wordt gewaarborgd door artikel 5 van de wet

van 30 juli 1963 houdende de taalregeling in het onderwijs. Het gaat hier bovendien om volwassen leerlingen, van meer dan 25 jaar. Het gaat hier ook niet om algemeen vormend onderwijs, ook niet om „klassiek” onderwijs van sociale promotie, maar om louter aanvullend onderwijs. De beperkte financiële bijdrage — laat ons realist blijven — kan hier geen invloed hebben op de vrije schoolkeuze. Overigens gaat het hier meestal ook om gezinshoofden die niet voor hun kinderen kiezen, maar voor zichzelf. Ik meen dus dat duidelijk is aangetoond dat de wet van 30 juli 1963 niet in het gedrang wordt gebracht.

Mijnheer de Voorzitter, samenvattend wil ik zeggen dat het betwiste besluit van de Vlaamse Executieve van 20 juli 1983 noch strijdig is met artikel 12 van de schoolpactwet, noch met artikel 5 van de wet van 30 juli 1963. Er is evenmin een discriminatie van de Nederlandstalige ten aanzien van de Franstalige kunstscholen van Brussel-Hoofdstad. Deze maatregel is alleen het logisch uitvloeisel van de cultuurautonomie en derhalve kan ik niet ingaan op het verzoek van de heer Weckx om dit besluit vooralsnog in te trekken.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende het statuut van de logiesverstrekkende bedrijven — 223 (1983-1984) — Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende het statuut van de logiesverstrekkende bedrijven.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

130 leden hebben aan de stemming

deelgenomen ;
129 leden hebben ja geantwoord ;
1 lid heeft zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

A kermans P.
Anciaux V.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Baldewijns E.
Bascour J.
Beerden G.
Bockstal E.
Boeraeve-Derycke C.
Bogaerts A.
Bosmans J.
Bossuyt G.
Breyne P.
Buchmann J.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Chabert J.
Claes A.
Claes W.
Cooreman E.
Coppens E.
Coppieters A.
Daems J.
De Backer-Van Ocken R.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
De Bremaeker J.
de Bruyne H.
Debussere F.
De Clercq C.
Declercq R.
De Cooman C.
Decoster M.
De Croo H.
De Grève L.
De Groot E.
De Loor H.
De Loore-Raeymaekers J.
Demeester-De Meyer W.
De Mol J.
Deneir A.
Denys A.
Deprez P.
Derycke E.
Desseyn J.
Desutter E.
Detiège L. (Mevr.)
Devos G. (Mevr.)
De Winter A.
De Wulf R.

Voorzitter

Dhoore L.
Diegenant A.
Draulans H.
Dupré J.
Féris J.
Flamant E.
Galle M.
Geens G.
Geyselings F.
Grootjans F.
Hancké L.
Heughebaert M.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Knuts H.
Laridon A.
Leclercq J.
Lenssens J.
Maes R.
Marchand C.
Marmenout G.
Matthys P.
Meyntjens O.
Moors C.
Neys-Uyttebroeck A.M.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.
Pede J.
Peeters R.
Peuskens V.
Piot F.
Poma K.
Ramaekers J.
Rutten M.
Seeuws W.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Somers J.
Steverlynck A.
Steyaert R. (Mevr.)
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Taelman W.
Tant P.
Temmerman G.
Tobback L.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Daele M.
Van den Brande L.
Vandenhove M.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborgh F.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Van Der Niepen P.
Vandersmissen E.
Van Elewyck J.
Vangronsveld F.

Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M. (Mevr.)
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Steenkiste F.
Van Steenkiste R.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Verniers J.
Vervaeke D.
Weckx H.
Windels R.
Wyninckx J.

Zich ONTHOUDEN heeft :

Van den Bossche L.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

Het lid dat zich heeft onthouden, wordt verzocht de reden voor zijn onthouding kenbaar te maken.

De heer Van den Bossche heeft het woord.

De heer L. Van den Bossche : Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij onthouden namens mijn fractie om, aansluitend bij datgene wat de Raad van State al heeft opgemerkt, aan te tonen dat zich problemen stellen in verband met de textuur van dit decreet. Sommige van de regelen vallen buiten de bevoegdheid van de Vlaamse Raad en liggen zelfs in de lijn van wat achteraf door het Overlegcomité **Regering-Executieven** is gesteld waar in fine van het advies is gesteld : „Op voorwaarde dat niet wordt geraakt aan de **vestigingsvoorwaarden** die tot de nationale bevoegdheid behoren.”

Ik meen, en met mij mijn fractie, dat bij voorbeeld elementen zoals de brandveiligheid, niet als **impliciet** powers kunnen worden beschouwd en derhalve blijven behoren tot de nationale bevoegdheid.

ONTWERP VAN DECREET houdende oprichting van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling — 243 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter: Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende oprichting van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

129 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
128 leden hebben ja geantwoord ;
1 lid heeft zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

A kksrmans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Baldewijns E.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Bockstal E.
Boeraeve-Derycke C.
Bogaerts A.
Bosmans J.
Bossuyt G.
Breyne P.
Buchmann J.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Chabert J.
Claes A.
Claes W.
Cooreman E.
Coppens E.
Coppeters A.
Daems J.
De Backer-Van Ocken R.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
De Bremaeker J.
de Bruyne H.
Debusseré F.

Voorzitter

Declercq R.
De Cooman C.
Decoster M.
De Croo H.
De Grève L.
De Groot E.
De Loor H.
De Loore-Raeymaekers J.
Demeester-De Meyer W.
De Mol J.
Deneir A.
Denys A.
Deprez P.
Derycke E.
Desaeyere W.
Desseyn J.
Desutter E.
Detiège L. (Mevr.)
Devos G. (Mevr.)
De Wulf R.
Dhoore L.
Diegenant A.
Draulans H.
Dupré J.
Féris J.
Flamant E.
Galle M.
Geens G.
Geyselings F.
Grootjans F.
Hancké L.
Heughebaert M.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Knuts H.
Laridon A.
Leclercq J.
Lenssens J.
Maes R.
Marchand C.
Marmenout G.
Matthys P.
Meyntjens O.
Moors C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.
Pede J.
Peeters R.
Peuskens V.
Piot F.
Poma K.
Ramaekers J.
Rutten M.
Seeuws W.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Somers J.
Sprockeels G.

Steverlynck A.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Taelman W.
Tant P.
Temmerman G.
Tobback L.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Daele M.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Vandenhove M.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborght F.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Van Der Niepen P.
Vandersmissen E.
Van Elewyck J.
Vangronsveld F.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M. (Mevr.)
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Steenkiste F.
Van Steenkiste R.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Verniers J.
Vervaeke D.
Windels R.
Wyninckx J.

Zich ONTHOUDEN heeft :

De Clercq C.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

Het lid dat zich heeft onthouden, wordt verzocht de reden voor zijn onthouding kenbaar te maken.

De heer C. De Clercq : Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij onthouden omwille van de redenen toegelicht tijdens de algemene bespreking. In het bijzonder wat het statuut van de parastatalen betreft, meen ik dat dit een principiële aangelegenheid is die ook terugkomt in andere ontwerpen.

ONTWERP VAN DECREET houdende uitbreiding van de bevoegdheden van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling

— 244 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter: Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende uitbreiding van de bevoegdheden van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen

Ziehier het resultaat :

135 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

135 leden hebben ja geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

A kermans P.
Anciaux V.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Baldewijns E.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Bockstal E.
Boeraeve-Derycke C.
Bogaerts A.
Bosmans J.
Bossuyt G.
Breyne P.
Buchmann J.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Chabert J.
Claes A.
Claes W.
Cooreman E.
Coppens E.
Coppieters A.
Daems J.
De Backer-Van Ocken R.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
De Bremaeker J.
de Bruyne H.

Voorzitter

Debusseré F.
De Clercq C.
Declercq R.
De Cooman C.
Decoster M.
De Croo H.
De Grève L.
De Groot E.
De Loor H.
De Loore-Raeymaekers J.
Demeester-De Meyer W.
De Mol J.
Deneir A.
Denys A.
Deprez P.
Derycke E.
Desaeyere W.
Desseyn J.
Desutter E.
Detiège L. (Mevr.)
Devos G. (Mevr.)
De Winter A.
De Wulf R.
Dhoore L.
Diegenant A.
Draulans H.
Dupré J.
Férrir J.
Flamant E.
Galle M.
Geens G.
Geyselings F.
Grootjans F.
Hancké L.
Heughebaert M.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Knuts H.
Laridon A.
Leclercq J.
Lenssens J.
Maes R.
Marchand C.
Marmenout G.
Mathys P.
Meyntjens O.
Moors C.
Neyts-Uyttebroeck A.M.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.
Pede J.
Peeters R.
Peus kens V.
Piot F.
Poma K.
Ramaekers J.
Rutten M.
Seeuws W.

Smitt C. (Mevr.)
Somers J.
Sprockeels G.
Steverlynck A.
Steyaert R. (Mevr.)
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Taelman W.
Tant P.
Temmerman G.
Tobback L.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Daele M.
Van den Brande L.
Vandenhove M.
Van den Poel-Welkenhuysen M
Vanderborght F.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Van Der Niepen P.
Vandersmissen E.
Van Elewyck J.
Vangronsveld F.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M. (Mevr.)
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Steenkiste F.
Van Steenkiste R.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Verniers J.
Vervaeet D.
Weckx H.
Willockx F.
Windels R.
Wyninckx J.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer L. De Grève houdende vaststelling van de procedure van onderzoek – 87 (1981-1982) – Nrs. 1 tot 3

VOORSTEL VAN DECREET van de heer J. Van Elewyck c.s. houdende re-

geling van het parlementair onderzoek – 135 (1981-1982) – Nrs. 1 tot 3

Aangehouden stemmingen

De Voorzitter : Aan de orde is de aangehouden stemming over artikel 2 en het amendement daarop.

Op artikel 2 is er een amendement voorgesteld door de heer Constant De Clercq.

De hoofdelijke stemming wordt gevraagd.

Wij gaan over tot de hoofdelijke stemming over het amendement van de heer De Clercq.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

138 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
53 leden hebben ja geantwoord ;
83 leden hebben neen geantwoord ;
2 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

A kermans P.
Ansoms J.
Beerden G.
Bockstal E.
Boeraeve-Derycke C.
Breyne P.
Cardoen G.
Chabert J.
Cooreman E.
Coppieters A.
De backer-Van Ocken R.
De Clercq C.
De Cooman C.
De Loore-Raeymaekers J.
Demeester-De Meyer W.
Deneir A.
Deprez P.
De Seranno J.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Geens G.

Voorzitter

Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Lenssens J.
Marchand C.
Moors C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Piot F.
Rutten M.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Steverlynck A.
Steyaert R. (Mevr.)
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Tant P.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van den Brande L.
Vanderborght F.
Vangronsveld F.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Wambeke H.
Vermeiren F.
Weckx H.
Windels R.

NEEN hebben geantwoord

Anciaux V.
Anthuenis G.
Baldewijns E.
Bascour J.
Beysen E.
Bogaerts A.
Bosmans J.
Bossuyt G.
Buchmann J.
Capoen M.
Caudron J.
Claes A.
Claes W.
Coppens E.
Daems J.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
De Bremaeker J.
de Bruyne H.
Debusseré F.
Deciercq R.
Decoster M.
De Croo H.
De Grève L.
de Groot E.
De Loor H.

De Mol J.
Denys A.
Derycke E.
Desaeyere W.
Desseyn J.
Detiège L. (Mevr.)
De Winter A.
De Wulf R.
Draulans H.
Féris J.
Flamant E.
Galle M.
Geyselings F.
Grootjans F.
Hancké L.
Heughebaert M.
Knuts H.
Laridon A.
Leclercq J.
Maes R.
Marmenout G.
Matthys P.
Meyntjens O.
Neyts-Uytbroeck A.M.
Pans L.
Pede J.
Peuskens V.
Poma K.
Ramaekers J.
Seeuws W.
Somers J.
Sprockeels G.
Taelman W.
Temmerman G.
Tobback L.
Valkeniers J.
Van Daele M.
Van den Bossche L.
Van den Broeck O.
Vandenhove M.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Van Der Niepen P.
Vandersmissen E.
Van Elewyck J.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M. (Mevr.)
Van Steenkiste F.
Van Steenkiste R.
Vanvelthoven L.
Verberckmoes F.
Verniers J.
Vervaeet D.
Willockx F.
Wyninckx J.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Peeters R.
Verhaegen G.

Het amendement is niet aangenomen.

De leden die zich hebben onthouden, worden verzocht de reden voor hun onthouding kenbaar te maken.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar de houding die ik in dit verband in de Commissie heb aangenomen.

De heer R. Peeters : Mijnheer de Voorzitter, ik heb afgesproken met de heer Van Grembergen.

De Voorzitter : Geen verdere opmerkingen meer ?

Dan is artikel 2 aangenomen, zoals het oorspronkelijk was voorgesteld.

De Voorzitter: Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houdende vaststelling van de procedure van onderzoek.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

138 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
138 leden hebben ja geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Anciaux V.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Baldewijns E.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Bockstal E.
Boeraeve-Derycke C.
Bogaerts A.
Bosmans J.
Bossuyt G.
Breyne P.
Buchmann J.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Chabert J.

Voorzitter

Claes A.
 Claes W.
 Colla M.
 Cooreman E.
 Coppens E.
 Coppieters A.
 Daems J.
 De Backer-Van Ocken R.
 De Baere A.
 De Batselier N.
 De Beul A.
 De Bremaeker J.
 de Bruyne H.
 Debusseré F.
 De Clercq C.
 Declercq R.
 De Cooman C.
 Decoster M.
 De Croo H.
 De Grève L.
 De Groot E.
 De Loor H.
 De Loore-Raeymaekers J.
 Demeester-De Meyer W.
 De Mol J.
 Deneir A.
 Denys A.
 Deprez P.
 Derycke E.
 Desaeyere W.
 Desseyn J.
 Dessutter E.
 Detiège L. (Mevr.)
 Devos G. (Mevr.)
 De Winter A.
 De Wulf R.
 Dhoore L.
 Diegenant A.
 Draulans H.
 Dupré J.
 Férir J.
 Flamant E.
 Galle M.
 Geens G.
 Geyselings F.
 Grootjans F.
 Hancké L.
 Heughebaert M.
 Kelchtermans L.
 Kelchtermans T.
 Knuts H.
 Laridon A.
 Leclercq J.
 Lenssens J.
 Maes R.
 Marchand C.
 Marmenout G.
 Matthys P.
 Meyntjens O.

Moors C.
 Neyts-Uytbroeck A.M.
 Olivier M.
 Panneels-Van Baelen M.
 Pans L.
 Pede J.
 Peeters R.
 Peuskens V.
 Piot F.
 Poma K.
 Ramaekers J.
 Rutten M.
 Seeuws W.
 Smet M. (Mevr.)
 Smitt C. (Mevr.)
 Somers J.
 Sprockeels G.
 Steverlynck A.
 Steyaert R. (Mevr.)
 Suykerbuyk H.
 Swaelen F.
 Taelman W.
 Tant P.
 Temmerman G.
 Tobback L.
 Tyberghien-Vandenbussche M.
 Valkeniers J.
 Van Daele M.
 Van den Bossche L.
 Van den Brande L.
 Van den Broeck O.
 Vandenhove M.
 Van den Poel-Welkenhuysen M.
 Vanderborcht F.
 Vanderheyden V.
 Vandermarliere J.
 Van Der Niepen P.
 Vandersmissen E.
 Van Elewyck J.
 Vangronsveld F.
 Vankeirsbilck E.
 Van Nevel A.
 Vannieuwenhuyze R.
 Van Ooteghem O.
 Van Puymbroeck M. (Mevr.)
 Van Rompaey H.
 Van Rompaey R.
 Van Steenkiste F.
 Van Steenkiste R.
 Vanvelthoven L.
 Van Wambeke H.
 Verberckmoes F.
 Verhaegen G.
 Vermeiren F.
 Verniers J.
 Vervaet D.
 Weckx H.
 Willockx F.
 Windels R.
 Wyninckx J.

Dientengevolge neemt de Raad het voorstel van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer A. De Beul c.s. betreffende de bevoegdheid over de werkloosheidscontrole en de programma's tot opslorping van de werkloosheid – 251 (1983-1984) – Nr. 1.

Voorstel tot spoedbehandeling

De Voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het door de heer De Beul vanmorgen gedane voorstel tot spoedbehandeling van zijn voorstel van resolutie betreffende de bevoegdheid over de werkloosheidscontrole en de programma's tot opslorping van de werkloosheid.

De heer De Grève heeft het woord.

De heer L. De Grève : Mijnheer de Voorzitter, over het voorstel tot spoedbehandeling werd vanmorgen reeds gesproken. Daarop heeft collega Verhaegen voorgesteld om het voorstel van resolutie te verwijzen naar de Commissie. Daarmee is onze fractie het eens. Wij gaan niet akkoord met een spoedbehandeling van dit voorstel.

De Voorzitter : De heer De Batselier heeft het woord.

De heer N. De Batselier : Mijnheer de Voorzitter, ik stel eveneens voor om het voorstel van resolutie naar de Commissie te verwijzen. Het voorstel is tweeledig, het gaat enerzijds over de controle op de werkloosheid dat tot op vandaag nog altijd nationaal wordt geregeld en anderzijds over de opslorplingsprogramma's wat inderdaad bij interpretatie een regionale materie kan zijn.

Wij wensen dat het probleem in zijn geheel eerst grondig in de Commissie wordt besproken.

De Voorzitter : De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, ik vestig er de aandacht op dat het voorstel van resolutie aansluit op het debat dat hier vanochtend werd gehouden over de oprichting van een Vlaamse dienst voor arbeidsbemiddeling.

In de tekst van de resolutie is er inderdaad sprake van bevoegdheden waarvan er sommige op dit ogenblik niet de onze zijn, hoewel wij dat voor de toekomst zouden wensen. Er kan toch geen bezwaar zijn om nu over dit voorstel van resolutie te stemmen. Het gaat om een wens waartegen toch geen bezwaar kan worden geopperd. Ik dring dus aan op een spoedbehandeling van dit voorstel wat moet toelaten om, aansluitend op het debat dat wij vanochtend hebben gehouden, ons nu over de resolutie ten gronde uit te spreken.

De Voorzitter: De heer De Beul handelt de vraag tot spoedbehandeling van zijn resolutie.

Dan stemmen wij bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De leden die het voorstel tot spoedbehandeling wensen aan te nemen, worden verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot spoedbehandeling is niet aangenomen. Bijgevolg wordt het voorstel van resolutie verwezen naar de Commissie voor economisch, tewerkstellings- en energiebeleid.

Het incident is gesloten.

BELGISCHE RADIO EN TELEVISIE, NEDERLANDSE UITZENDINGEN

Benoeming van de leden van de Raad van Beheer

De Voorzitter : Aan de orde is de benoeming van de leden van de Raad van Beheer van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen.

gen.

Op de banken werden twee lijsten rondgedeeld : een witte waarop ter kennisgeving aan de Raad alle ingediende kandidaatstellingen zijn vermeld en een groene waarop de namen voorkomen van de door de verschillende fracties voorgedragen kandidaten, conform artikel 9 van het decreet van 28 december 1979 houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen, en artikel 14 van het Reglement van Orde. De benoeming geschiedt dus op basis van de groene kandidatenlijst.

Ter informatie van alle leden van de Raad wil ik, omtrent de Bureauwerkzaamheden en de voorgelegde kandidatenlijst, mededelen dat het Bureau zich heeft gebaseerd op artikel 14 van het reglement, dat het volgende voorschrijft :

„Alle door de Raad te verrichten benoemingen en voordrachten geschieden overeenkomstig de evenredige vertegenwoordiging van de fracties. Het Bureau bepaalt voor elk geval afzonderlijk het aantal plaatsen dat aan iedere fractie toekomt en waarbuiten geen kandidaten mogen worden voorgedragen.”

Zoals tot nu toe steeds gebruikelijk is geweest in deze Raad, heeft het Bureau geopteerd voor het stelsel-D'ffondt en bij toepassing daarvan, in geval van gelijkheid van quotiënten, voor de toewijzing van het betrokken mandaat aan de sterkste fractie, naar analogie met de in artikelen 167 en 168 van het Kieswetboek vastgelegde procedure. Het Bureau heeft zich hierover in twee stemmingen uitgesproken.

Conform de evenredige verdeling en de beslissingen van het Bureau komt het kwestieuze 12e mandaat derhalve aan de CVP-fractie toe en heeft deze fractie recht op 5 mandaten van effectief lid.

Daarentegen kan de SP-fractie slechts aanspraak maken op 2 mandaten maar heeft zij, in strijd met de Bureau-beslissing en artikel 14 van het reglement, niettemin de voordracht van 3 kandidaten gehandhaafd.

Welnu, daar de SP-fractie niet bereid

is die onrechtmatige 3e kandidaatstelling in te trekken, kon ik niet anders dan ze onontvankelijk verklaren.

De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, wij hebben langdurig over de bestaande twistpunten in het Bureau gesproken. Ten einde een grote discussie in de Vlaamse Raad over deze procedurele moeilijkheden te vermijden, heeft onze fractie zich gesteund op het artikel 14 van het reglement, waarin duidelijk wordt omschreven dat de kandidaten per fractie worden vastgesteld en dat deze globale kandidatenlijst aan de Vlaamse Raad wordt voorgelegd.

Wij hebben daarbij ook de interpretatiemoeilijkheden die waren gerezen besproken, namelijk het stelsel-D'Hondt en, bij gelijk quotiënt, aan wie de toe te bedelen zetel wordt toegewezen. Wij hebben hierover in het Bureau van de Vlaamse Raad gestemd.

Ik zou dan ook de toepassing van artikel 34 van het reglement willen vragen om bij zitten en opstaan onze goedkeuring aan de procedure en de beslissing van het Bureau te hechten.

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, ik zou in de allereerste plaats — en ik hoop namens alle leden van deze Raad — de uittredende beheerders van de BRT, die gedurende vier jaar een moeilijk en ondankbaar mandaat hebben vervuld, willen danken voor de wijze waarop zij zich van hun mandaat hebben gekweten. Dit is niet zomaar een beleefdheidsformule, maar een welgemeend dankwoord, ik hoop namens ieder van ons.

Uit de „groene lijst” die op de banken is rondgedeeld blijkt het dat negen van de twaalf uittredende leden van de Raad van Beheer opnieuw zijn voorgesteld.

Onze collega's van de CVP hebben vijf uittredende beheerders opnieuw voorgedragen als kandidaat-effectief lid van de Raad van Beheer.

Wij stellen dus de kritiek die bij her-

Deelgezicht op de CVP-fractie. Voorgrond : (links) de heer M. Olivier, Ondervoorzitter van de Raad, en (midden) mevrouw G. Devos, Eerste Ondervoorzitter van de Raad: Fractievoorzitter G. Verhaegen repliceert op de opmerkingen van SP-fractievoorzitter J. Van Elewyck omtrent de procedure voor de benoeming van de leden van de BRT-Raad van Beheer

haling van CVP-zijde op de werking van het instituut is geformuleerd, duidelijk in vraag, vermits zij aan vijf van de zes beheerders die gedurende vier jaar het mandaat hebben uitgeoefend, opnieuw hun vertrouwen willen geven. *(Protest van de heer Verhaegen)*

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck : De SP vernieuwt met overtuiging haar vertrouwen in haar uittredende beheerders.

Mijnheer de Voorzitter, het probleem dat ons vandaag bezighoudt, is de toe-

wijzing van de twaalfde zetel. De CVP en de SP hebben allebei, bij toepassing van het stelsel-D'Hondt, hetzelfde quotiënt, met name 13.

Mijnheer de Voorzitter, in de inleidende uiteenzetting die u daarstraks heeft gegeven kwam één puntje voor dat, mijns inziens, aan kritiek onderhevig kon zijn, om het voorzichtig uit te drukken, met name waar u zegt dat het Bureau van de Raad zich helemaal op „precedenten” heeft gesteund.

Wat hetzelfde quotiënt betreft, met name 13 bij de twee fracties, bestaat er geen precedent in het Bureau van

de Raad, tenminste waar het gaat om de toekenning van de laatste zetel. Wij staan hier voor een nieuw probleem.

Hoe kan dat nieuwe probleem worden opgelost ?

Artikel 19 van de Cultuurpactwet zegt precies hoe de leden van de Raad van Beheer van de instituten voor radio en televisie moeten worden aangeduid : „De instituten voor radio en televisie moeten in de samenstelling van hun bestuurs- en beheersorganen de evenredige vertegenwoordiging van de politieke fracties in elke Cultuurraad in

Van Elewycx

acht nemen".

Wij gingen in het verleden akkoord met het feit dat „evenredige vertegenwoordiging” hier betekent : het systeem-D'Hondt.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de ironie van het lot is wel dat uitgerekend de heer Poma destijds achtereenvolgens als simpel lid, zoals hij zelf zegt, en als fractievoorzitter bij herhaling heeft voorgesteld het systeem-D'Hondt te vervangen door het rechtstreeks proportioneel stelsel.

Het systeem-D'Hondt zelf zegt niets, maar dan ook niets, over gelijke quotiënten.

Hoe kan ons probleem dan wel worden opgelost ? Wij zouden ons bij voorbeeld kunnen baseren op een document dat onder auspiciën van de toenmalige Minister van Nederlandse cultuur, mevrouw De Backer, in 1975 werd uitgegeven bij wijze van handleiding. Op bladzijde 35 bij de voorbeelden van verkiezing van besturen lees ik : „De kandidaat waarvan de lijst het minste gekozenen telt, is gekozen”. Als wij dit systeem, dat uiteraard voor de hele culturele sector moet gelden, zouden volgen, gaat de twaalfde zetel naar de SP.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, men kan ook de suggestie volgen die de heer Poma destijds in zijn wijsheid heeft gedaan : het systeem van de rechtstreekse evenredige vertegenwoordiging. Dan gaat de twaalfde zetel naar de fractie met het hoogste restquotiënt : de SP.

Men kan doen wat men in talloze statuten gedrukt vindt : bij gelijkheid van stemmen is het oudste lid in jaren verkozen. In het voorbeeld dat wij vandaag behandelen, is dan de SP-kandidaat verkozen. (*Gelach bij de CVP*)

Wat men niet kan doen, is twee systemen mengen, en precies dat gebeurt nu. De gemeentekieswet, waar men met zoveel hardnekkigheid naar verwijst, is gebaseerd op het systeem-Imperiali. Dat systeem is helemaal anders dan het systeem-D'Hondt. Het heeft niets meer te maken met het evenredig stelsel, zoals wordt vermeld

in de Cultuurpactwet. Het systeem-Imperiali is – toevallig ? – het enige systeem dat de SP de haar rechtmatig toekomstige zetel ontfoetselt.

Het Bureau van de Raad – en de Voorzitter heeft het daarnet geciteerd – heeft krachtens artikel 14 van ons reglement de opdracht de evenredige vertegenwoordiging te volgen.

Ik hoop duidelijk te hebben aangevoeld dat dit niet is gebeurd. Wij wensen dus uitdrukkelijk dat de Vlaamse Raad zich in openbare vergadering over deze aangelegenheid uitspreekt.

Ik zou nu de politieke aspecten van dit probleem eventjes willen behandelen. De CVP, die steeds mateloos kritiek uitoefent op de BRT . . . (*Protest en uitroepen „En terecht” bij de CVP*) . . . ook al bezet zij daar – zoals elders – alle sleutelposities, beoogt haar vijf zetels te behouden. Begrijpelijk : ze levert er hoe dan ook al één in, en vreest haar greep op het instituut te verliezen. (*Protest bij de CVP. Applaus bij de SP*). Alleen kan de CVP haar doel niet bereiken ; zij heeft hier, in de Raad, hand- en spandiensten nodig.

Ik dank de collega's van de Volksunie en van AGALEV voor de steun die zij bij deze gelegenheid aan de SP hebben verleend of toegezegd.

Blijft dus nog maar alleen de PVV over. De liberale fractie zit – traditiegetrouw – op de wip. Collega's van de PW, het Imperiali-systeem bevoordeelt onmiskenbaar de sterkste fractie. Als de PW-fractie de overtuiging is toegedaan dat ze de volgende legislatuur de sterkste partij zal zijn, zou ik begrijpen dat de liberalen nu kiezen voor de CVP.

In elk ander geval niet.

Ik verwijs naar een persmededeling die het Humanistisch Verbond vóór enkele dagen verspreidde. Ik citeer : „Het Humanistisch Verbond meent dat alleen een echt evenwichtige samenstelling van de Raad van Beheer van de BRT garant kan staan voor de objectiviteit en de eerbied voor alle ideologische en filosofische strekkingen in Vlaanderen.”

Geachte collega's, de aanwijzing van de leden van de Raad van Beheer van

de BRT heeft niets te maken met om het even welke open of verdoken coalitie in de Executieve, noch met welke afspraken dan ook over het voorzitterschap van de BRT, tenzij de PW hier hand- en spandiensten verleent aan de CVP en deze partij voor vier jaar onrechtmatig een bij komende zetel in de BRT-raad wil leveren en aldus een ideologisch onevenwicht bestendigen.

Hoe dan ook, wij wensen dat in openbare zitting van deze Raad bij naamafroeping gestemd wordt, zodat iedereen in volle openheid stelling kan kiezen.

De Cultuurpactwet is duidelijk. Het Bureau van de Raad is niet bevoegd deze wet te interpreteren op de wijze waarop dat gebeurd is.

Ik wil nu reeds de aandacht van uzelf en van de collega's ook vestigen op artikel 21, eerste lid, van de Cultuurpactwet en van het Cultuurpactdecreet. Ik citeer : „Een vaste nationale cultuurpactcommissie wordt ingesteld die tot taak heeft de naleving van de bepalingen van deze wet te controleren.”

Die bevoegdheid is onbeperkt. De SP zal bij een overtreding van artikel 19 van de Cultuurpactwet betreffende de evenredige vertegenwoordiging in beroep gaan bij de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie. (*Applaus bij de SP*)

De Voorzitter : De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, het spijt mij dat ik opnieuw moet verwijzen – maar dat is noodzakelijk – naar artikel 14 van het reglement, waarbij bepaald wordt dat, wanneer het erom gaat de evenredige vertegenwoordiging van de fracties vast te stellen, het Bureau voor elk afzonderlijk geval het aantal plaatsen regelt dat aan iedere fractie toekomt.

Het kan hier onmogelijk opgaan de discussie ten gronde te voeren. Die discussie is trouwens in het Bureau gevoerd op 15 maart jongstleden. Daarbij heeft het Bureau bij meerder-

De Beul

heid een bepaalde beslissing genomen. Het aantal toegewezen plaatsen vindt u op uw banken in het groene formulier. Ik geloof dat op die beslissing door de Raad als dusdanig niet kan worden teruggekomen. Indien men daar niet tevreden over is, moet men voor het vervolg het reglement maar wijzigen.

Niemand kan de Raad beletten het reglement met het oog op de toekomst aan te passen door bepaalde systemen uit te werken. Indien dat zou gebeuren, dan zal onze fractie, zoals bij voorbeeld de PW op een bepaald ogenblik in het verleden, voorstander zijn van het systeem van een rechtstreekse proportionele verdeling.

Wat de partijen betreft, zal ik bij wijze van voorbeeld de quotiënten geven bij zulk een systeem. Voor de CVP zijn dat 4,28 zetels ; voor de PW 2,77 zetels ; voor de SP 2,57 zetels ; voor de Volksunie 1,97 zetels. Hierbij zou de CVP inderdaad slechts vier zetels hebben.

Volgens ons huidig reglement is het Bureau ter zake bevoegd. Dit wil zeggen dat het Bureau het systeem kiest. Men heeft het systeem-D'Hondt verkozen maar men had net zogoed het systeem-Imperiali kunnen kiezen of men had kunnen opteren voor het systeem van de rechtstreekse evenredigheid. Al die systemen zijn in elk geval beter dan de Hollandse rekenkunde van Willem I.

Indien een fractie zich benadeeld voelt door de genomen beslissing kan zij beroep aantekenen bij de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie, die zich bij wijze van advies, spijtig genoeg niet bij wijze van arrest, kan uitspreken.

Wij zijn echter in dit land in een vrij hypocriete situatie verzeild geraakt, vooral wat de culturele sector betreft. De Vaste Nationale Cultuurpactcommissie is immers reeds gedurende een tiental maanden in staking, niet uit luiheid, maar omdat zij berooid is zowel wat werkingsmiddelen als wat uitvoerend en vertalend personeel betreft. Wij hebben daar reeds herhaaldelijk op gewezen hier in deze Raad

en wij hebben ook talrijke vragen dienaangaande gesteld in het nationaal Parlement. Telkens stuurde men ons van het kastje naar de muur. Indien een fractie van deze Raad, beroep aantekent bij de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie, komt zij niet terecht, omdat die commissie niet kan werken. Dit schandaal moet zo vlug mogelijk verholpen worden opdat iedereen de rechten zou kunnen laten gelden die door het Cultuurpact gewaarborgd zijn.

De Voorzitter : De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, ik wil niet polemiseren over deze aangelegenheid. Het gaat hier niet over het beleid van de BRT maar wel over de Raad van Beheer. Ik wens ook niet dat wij hier zomaar ons reglement zouden wijzigen naar gelang van de omstandigheden. Een reglement moet ons helpen de moeilijkheden die zouden ontstaan, op te lossen. Derhalve verwijs ik in deze aangelegenheid naar artikel 14. Ik wens ook geenszins kritiek uit te oefenen op om het even welke kandidaat die hier wordt voorgedragen. Dit lijkt mij evident. Daarom betreur ik dat collega Van Elewyck opmerkingen heeft gemaakt op onze vijf kandidaten.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer Verhaegen, ik wil niet dat hier misverstanden zouden ontstaan. Ik moet er dan ook uitdrukkelijk op wijzen dat ik geen enkele opmerking heb gemaakt over de kandidaten.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, ik stel voor dat wij bij zittingen en opstaan zouden stemmen, aldus het reglement toepassend dat wijzelf hebben goedgekeurd. (*Applaus bij de CVP*)

De Voorzitter : De heer De Grève heeft het woord.

De heer L. De Grève : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik ben bereid over deze problematiek, die toch ook in het Bureau werd besproken, bij een andere gelegenheid verder te discussiëren met de heer Van Elewyck. De heer Van Elewyck beweert dat er geen precedenten zijn om uit te maken aan wie, bij gelijk quotiënt na toe-

passing van het systeem-D'Hondt, de zetel toekomt. Deze aangelegenheid werd echter wel besproken in het Bureau en is dus een onderdeel van de beslissing. Als het Bureau met kennis van zaken een stelling inneemt en het aantal zetels aan elke fractie toewijst, moeten wij toch erkennen dat dit strookt met artikel 14 van ons reglement.

De heer G. Verhaegen : Inderdaad.

De heer L. De Grève : Mijnheer Van Elewyck, u heeft destijds bij de aanstelling van de leden van de Cultuurpactcommissie wel bedenkingen gemaakt rond het systeem-D'Hondt maar u heeft het niet afgekeurd. U heeft toen verklaard dat u van oordeel was dat de toepassing van het systeem-D'Hondt in geen geval zou kunnen leiden tot één van de volgende situaties.

Ten eerste, dat „wie over geen meerderheid beschikt toch viage-trapte verkiezingen wel aan een meerderheid zou geraken”, wat hier niet het geval is voor de CVP.

Ten tweede, dat „het ook niet kan zijn dat de ideologische strekkingen die in deze Cultuurraad een fractie vormen, niet meer zouden vertegenwoordigd zijn in de organen waarvoor de Raad de leden moet aanwijzen”. Ik geloof dat uw fractie hier wel degelijk vertegenwoordigd is. Dus dit tweede punt is volgens mij evenmin van toepassing.

Mijnheer de Voorzitter, zoals collega Verhaegen stel ik voor akte te nemen van de beslissing van het Bureau en die door de Raad te laten bekrachtigen.

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, ik zou aan collega De Grève willen zeggen dat ik niets terugneem van wat ik vroeger heb verklaard. Ik heb trouwens gesteld dat wij het systeem-D'Hondt aanvaardden en daarbij blijven. Ik heb er echter aan toegevoegd dat men in geen geval te paard kan zitten op twee systemen. Het systeem-D'Hondt voorziet niet in het probleem waarmee we nu worden

Van Elewycck

geconfronteerd. Dat is in het gemeentekieswetboek in een heel ander systeem vervat. Men heeft hier de twee systemen vermengd ; dat heeft niets meer te maken met de evenredige vertegenwoordiging. Ik heb in het Bureau van de Raad gezegd dat het zijn bevoegdheid te buiten gaat door een dubbele interpretatie te geven aan artikel 14 van ons reglement.

Mijnheer de Voorzitter, wij herhalen onze vraag aan de Raad zich over deze aangelegenheid bij naamafroeping uit te spreken. Iedereen moet de moed kunnen opbrengen zich over deze principiële aangelegenheid duidelijk uit te spreken.

De Voorzitter : Ik heb een voorstel ontvangen van de heer Verhaegen, gesteund door de heer De Grève, over de voorafgaande vraag of de procedure die door het Bureau werd toegepast, de juiste is. Daarover wordt niet bij hoofdelijke stemming gehandeld, maar bij zitten en opstaan, volgens artikel 34, punt 6 van ons reglement.

De leden die akkoord gaan met de zienswijze zoals zij in het Bureau werd aangenomen, worden verzocht op te staan.

De tegenproef.

Ik geloof dat het heel duidelijk is dat de door het Bureau gevolgde procedure door de Raad wordt bekrachtigd.

Het incident is gesloten.

Aangezien mevrouw Smet nog het woord had gevraagd over de benoemingen, verleen ik het haar alsnog.

Mevrouw M. Smet (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers, geachte collega's, ik wens namens een aantal leden van mijn fractie tussen te komen inzake de benoeming van de leden van de Raad van Beheer van de BRT. Op het totaal aantal kandidaten — het groene briefje dat op onze banken ligt — namelijk 12 kandidaten, die door de diverse politieke fracties werden voorgedragen als effectieve leden voor de Raad van Beheer van de BRT, wordt slechts één vrouw voorgedragen en dit ondanks het feit dat er meerdere vrou-

welij ke kandidaten waren. (*Protest op verschillende banken*)

Ik wens te protesteren deze tegen deze gang van zaken uit mijn eigen naam en gesteund door een aantal leden van mijn fractie, namelijk mevrouw De Backer, mevrouw Devos, de heet Dhoore, mevrouw Demeester, mevrouw Boeraeve, mevrouw De Loore, mevrouw Panneels en mevrouw Smitt. (*Hilariteit bij de SP*)

Wij zijn van oordeel dat het beheer van zulke belangrijke instantie moet gebeuren door mannen en vrouwen samen, wil deze Raad representatief zijn voor de ganse Vlaamse bevolking en wil er anderzijds voldoende waakzaamheid zijn ten aanzien van de kritiek die veel vrouwengroepen hebben met betrekking tot het beeld van de vrouw in de media.

De heer R. Maes : Stem dan Volksunie !

De heer W. Claes : Stem dan tegen ! Wees voor éénmaal toch eens consequent met uzelf. (*Protest en geroep bij de SP*)

De Voorzitter : Dames en heren, mag ik u eenvoudig doen opmerken dat er niet hoeft gestemd te worden en dat we straks de te benoemen leden zullen aanwijzen, aangezien de leden voorgedragen zijn door de respectieve fracties ? (*Protest en uitroepen „Stem dan tegen” bij de SP*)

Mevrouw M. Smet : U weet zeer goed dat er over deze materie niet gestemd wordt !

Binnen het geheel van de media neemt de BRT een bijzondere plaats in omdat zij via verspreiding van woord en beeld gedurende meerdere uren per dag bijzonder grote invloed uitoefent op de burgers, op de manier waarop zij de realiteit bekijken en op de manier waarop zij de verhoudingen tussen de mensen zien.

Des te belangrijker is het voor ons allen ervoor te waken dat mannen en vrouwen samen het beheer van de BRT waarnemen. Dit zou ook wat de socialisten betreft het geval kunnen zijn. (*Applaus bij de CVP. Hevigprotest bij de SP*)

De Voorzitter : Aangezien het aantal door de fracties voorgedragen kandidaten overeenstemt met het aantal toe te wijzen mandaten verklaar ik respectievelijk benoemd tot effectieve leden en tot plaatsvervangende leden van de Raad van Beheer van de BRT :

de heer Andreas Smout met als le plaatsvervanger de heer Alfons Beyers en als 2e plaatsvervanger de heer Guido Fauconnier ;

de heer Franciscus Janssens met als le plaatsvervanger de heer Luc De-langhe en als 2e plaatsvervanger de heer Jean-Marie Beghin ;

de heer Johan Fleerackers met als le plaatsvervanger de heer Leo Pauwels en als 2e plaatsvervanger mevrouw Godelieve Monballyu ;

de heer Jules Vincart met als le plaatsvervanger de heer Matthijs Winters en als 2e plaatsvervanger mevrouw Juliette Sioen ;

de heer Daniël Lambrecht met als le plaatsvervanger mevrouw Cecilia Catteeuw en als 2e plaatsvervanger mevrouw Godelieve Schroeder ;

de heer Adriaan Verhulst met als le plaatsvervanger de heer Jan Kerremans en als 2e plaatsvervanger de heer Raphaël Demets ;

de heer Willy Bultereys met als le plaatsvervanger de heer Alfons Moul-ing en als 2e plaatsvervanger mevrouw Nicole Gevaert ;

de heer Gerhard Versnick met als le plaatsvervanger de heer Emile Toebosch en als 2e plaatsvervanger de heer Guy Vanhengel ;

de heer Herman Balthazar met als le plaatsvervanger mevrouw Carla Galle en als 2e plaatsvervanger de heer Freddy Nolf ;

de heer Georges Derieuw met als le plaatsvervanger de heer Joseph Van Roy en als 2e plaatsvervanger de heer Rodolfo Fernandez-Alonso ;

de heer Antoon Vanoverstraeten met als le plaatsvervanger de heer Henri Jaspers en als 2e plaatsvervanger de heer Paul Martens ;

Voorzitter

mevrouw Hilda Uytterhoeven met als le plaatsvervanger de heer Henri Jaspers en als 2e plaatsvervanger de heer Paul Martens.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer W. Desaeyere tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over het belangenconflict dat ontstaan is door recente beslissingen betreffende de caloriepools, Chooz en de LNG-terminal

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Desaeyere tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over het belangenconflict dat ontstaan is door recente beslissingen betreffende de caloriepools, Chooz en de LNG-terminal.

De heer Desaeyere heeft het woord.

De heer W. Desaeyere (op de tribune): mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, door aleatoire schommelingen van het parlementair leven komt een analoog onderwerp overmorgen ook aan bod in de Kamer. Het is dan ook niet de bedoeling van deze uiteenzetting op de technische aspecten van het dossier in te gaan. De bedoeling van mijn interpellatie is de Voorzitter van de Vlaamse Executieve ertoe te bewegen de procedure van het belangenconflict op gang brengen in verband met de drie recent getroffen beslissingen door de nationale regering. Met name deze over de caloriepools, Chooz en de LNG-terminal te Zeebrugge.

Deze drie maatregelen gaan inderdaad regelrecht in tegen de belangen van de Vlaamse Gemeenschap. Ik meen dan ook dat het absoluut noodzakelijk is, in toepassing van artikel 32, paragraaf 2 van de gewone wet van 9 augustus 1980, dat de Vlaamse Exe-

cutieve deze benadeling aanhangig zou maken bij het Overlegcomité.

Wat de caloriepools betreft werd bij het eerste contract dat met de KS werd opgemaakt, uitgegaan van de op dat ogenblik bestaande overeenkomsten qua afzet en qua prijs. Het is op die manier dat men kwam tot een deficit van ongeveer 6 miljard frank gedurende vijf jaar of ongeveer 30 miljard frank als enveloppe.

Sindsdien werden de impliciete voorwaarden van dit beheerscontract reeds tweemaal gewijzigd zonder dat echter de nodige aanpassingen werden verricht wat betreft de enveloppe. De nationale regering gedraagt zich blijkbaar als een speler die gedurende het spel zelf de spelregels voortdurend in zijn voordeel wijzigt. Iedereen weet hoe men een dergelijke speler noemt, een valse speler. De eerste maal gebeurde dit bij de beslissing van 26 juni over de nieuwe indexering. Een tweede maal, nu, in verband met de caloriepools wat andermaal een benadeling betekent van minstens één miljard frank per jaar. Anders uitgedrukt, op enkele maanden tijd verhoogt deze regering het lange-termijn-deficit van de KS met minstens twee miljard frank per jaar zonder de minste verhoging van de enveloppe.

Door het goedkeuren van het wetsontwerp inzake de financiering van de nationale sectoren wordt de Vlaamse regering rechtstreeks verantwoordelijk voor de financiering van dit extra deficit. Het verwondert mij dan ook ten zeerste dat u, als Voorzitter van de Vlaamse Executieve, tegen deze beslissing inzake de caloriepools geen beroep hebt aangetekend. Zoals het mij trouwens ook verwondert dat de beheerders van de KS nog geen rechtsvervolgingen hebben ingesteld tegen de nationale regering omwille van het tot tweemaal toe eenzijdig verbreken van het beheerscontract.

Ten tweede is er Chooz. Sinds lang verwacht Limburg het verminderen van het KS-deficit dank zij het bouwen van een elektriciteitscentrale van 600 megawatt, zo dicht mogelijk bij de mijn. Door de regeringsbeslissing betreffende Chooz wordt de Limburgse centrale de facto onmogelijk gemaakt,

in ieder geval voor vele jaren in de tijd verplaatst wat volledig in tegenstrijd is met de resolutie die hier ter zake in de Vlaamse Raad werd aangenomen.

Bovendien dient er nog de nadruk te worden op gelegd dat Chooz niet alleen nadelig is voor Limburg maar tevens nadelig voor gans Vlaanderen omdat de energievoorziening van onze Gemeenschap op die manier op een significante wijze afhankelijk wordt van een buitenlandse mogendheid.

De internationale elektriciteitsleveringen bleven in het verleden beperkt tot marginale hoeveelheden enkel een regulerende bedoeling in de marge, ten einde toevallige fluctuaties te kunnen opvangen. Na Chooz echter zou een belangrijk gedeelte van ons elektriciteitsverbruik definitief onder de controle komen van een ander land.

Wanneer wij nagaan hoe in het verleden steeds een onafhankelijk kheidspolitiek ten opzichte van Frankrijk werd gevoerd, eventueel met de nodige kosten hieraan verbonden, dan komt het als des te onbegrijpelijk over dat nu de Vlaamse regering zonder de minste reactie zou blijven.

Ten derde, de LNG-terminal in Zeebrugge. Mijnheer de Minister, ik meen dat dit het sterkste argument is in het dossier, misschien niet op het budgettaire vlak — ik vind dat de beslissingen inzake de caloriepools en Chooz op budgettair vlak voor de Kempische Steenkoolmijnen ongetwijfeld het meest belangrijk zijn — maar strikt juridisch meen ik dat uw eerste plicht zich situeert met de beslissing nopens de LNG-terminal. Inderdaad, betreffende de beslissingen over de caloriepools en Chooz zou u desnoods nog kunnen argumenteren dat het hier weliswaar gaat om maatregelen die nadelig zijn voor Vlaanderen, doch dat deze benadeling via indirecte weg verloopt en dat het misschien juridisch betwistbaar is in hoeverre de voorziene procedure kan worden toegepast.

Wat echter de LNG-terminal betreft, gaat het wel degelijk om een directe benadeling en dus om een onbetwistbaar belangenconflict. Hiervoor heb ik drie argumenten. In de eerste plaats

Desaeyere

is de Vlaamse regering in geen dele bevoegd voor de LNG-terminal. Het betreft voor honderd procent een nationale beslissing, aangezien zowel openbare werken als energie nationaal zijn gebleven.

Ten tweede – en dit is als het ware een argumentatie in de diepte – gaat het hier duidelijk om verbintenissen uit het verleden. De 20 miljard voor Zeebrugge werd reeds veel vroeger beslist, in ieder geval vóór 1 augustus 1983. Deze gaat dus niet om een bijkomende enveloppe-overschrijding.

Welnu, zelfs indien men de uitgebreide interpretatie zou aanvaarden en, met andere woorden, zou verwijzen naar de nieuwe wet inzake de saldi van het verleden, kan men de uitvinding van de waarborg boven de tien miljard onmogelijk hier onderbrengen. Trouwens – en dit is mijn derde argument – is het onmogelijk deze maatregel te interpreteren als parallel met de maatregelen ter financiering van de nationale sectoren. De bijzondere wet van 8 augustus 1980 voorziet immers wel in de mogelijkheid de zogenaamde nationale sectoren te regionaliseren, maar niet de energiesector. In dit verband wil ik uiteraard uitdrukkelijk het volgende verduidelijken. De Volksunie is natuurlijk niet gekant tegen een verdere federalisering, integendeel, zij wenst niets liever dan dat zoveel mogelijk materies naar de gewesten zouden worden overgeheveld. Hierbij mag men echter geen vuil spel spelen. Deze overheveling moet integraal gebeuren, dit wil zeggen zowel inzake de bevoegdheid als inzake de financiering. Hierbij wens ik een toch wel zeer belangrijke opmerking te maken. De theorie van het federalisme stelt zeer duidelijk dat men per materie moet **federaliseren**, dit betekent dat de financiële verantwoordelijkheid de bevoegdheid moet volgen en omgekeerd, omdat anders hetzij overconsumptie, hetzij onderconsumptie dreigt.

In het verleden bestond er vooral de dreiging in de eerste richting in die zin dat wel de bevoegdheden maar niet de nodige financiële middelen werden gefederaliseerd met als gevolg : chronische budgettaire tekorten voor de

Vlaamse regering.

Op dit ogenblik dreigt echter precies het tegenovergestelde te gebeuren, namelijk dat de nationale regering bepaalde kosten ten laste ; legt van de regionale regering, terwijl intussen de beslissingsbevoegdheid over deze zelfde materie nationaal blijft. Zo blijft de energiepolitiek nationaal en kan dus de centrale regering de caloriepool opdoeken, Chooz goedkeuren, de LNG-terminal ten uitvoer brengen enzovoort maar toch de kosten hiervoor regionaal laten aanrekenen.

Het is duidelijk dat men goed moet weten wat men wil. Men kan geen federalisme „à la carte” invoeren waarbij men wel de nadelen op het financiële vlak zou federaliseren, zoals bij de caloriepool, Chooz en LNG, doch de beslissingen ter zake nationaal laten. Blijkbaar halen de Walen ter zake telkens opnieuw hun slag thuis en slagen zij er in steeds meer verliesposten door Vlaanderen te laten betalen zonder daarom echter hun beslissingsmacht ter zake in het gedrang te laten brengen.

Ik zal dan ook als besluit willen vragen, mijnheer de Minister, dat u zo spoedig mogelijk beroep ter zake zou aantekenen zodanig dat wij in de toekomst niet financieel verantwoordelijk kunnen worden gesteld voor beslissingen waarover wij hier niet kunnen beslissen.

De Voorzitter : De heer Moors heeft het woord.

De heer C. Moors (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, ik wil mij zeer in het kort aansluiten bij de interpellatie van de heer Desaeyere, hoewel ik het niet over heel de lijn met hem eens ben.

Wat de prijsvorming betreft voor de volgende jaren, is het duidelijk dat voor de eerste maal een contract met de elektriciteitsmaatschappijen voor vier jaar werd afgesloten. De prijsvorming is vastgelegd voor twee jaar, namelijk 956 miljoen. Vroeger fluctueerde dit bedrag naargelang de prijs in de caloriepool. Vanaf de invoering tot 1982 heeft men nooit zo'n hoge tussenkomst gehad. Na het bepalen

van een maximumbedrag voor twee jaar betekent niet dat voor de twee daarop volgende jaren geen prijs zou kunnen worden bedongen voor de kolen. Het huidige stelsel is niet meer van toepassing, maar er moet dus een ander in de plaats komen en het moet ten voordele zijn van de KS.

Mijn tweede opmerking betreft de kerncentrale van Chooz. Inderdaad kan die centrale een invloed hebben op de bouw van een kolencentrale in Limburg. Wanneer wij de huidige evolutie nagaan van het energieverbruik en vooral van het elektriciteitsverbruik, dan stellen wij vast dat zelfs de kerncentrale van Chooz niet zal volstaan om het energieverbruik in België op te vangen. Daarbij komt nog dat het bouwen van een kerncentrale 9 à 10 jaar duurt, terwijl een kolencentrale kan worden gebouwd op 5 jaar. Daarom blijft het bouwen van een kolencentrale een prioriteit.

Het is wel juist dat de regionalisering de facto van de vijf nationale sectoren een probleem doet rijzen, in die zin dat de enveloppe van 3 1,9 miljard, die een vijljarige enveloppe is, zou moeten worden aangevuld. Het spreekt vanzelf dat hier een rol is weggelegd voor het Vlaamse Gewest. De Executieve moet zich daarover bezinnen. Ik meen trouwens dat de meeste leden hier aanwezig voorstander zijn van de regionalisering van de vijf nationale sectoren. Welnu, als wij daarvan voorstander zijn, dan moeten we ook de gevolgen dragen en één van die gevolgen is het probleem van de financiering van de kolensector. Wij vragen daarvoor een maximale solidariteit vanuit de Vlaamse Gemeenschap.

Minister Geens heeft de oprichting aangekondigd van een werkgroep die moet nagaan wat er moet gebeuren nadat de enveloppe van de KS zal zijn uitgeput. Wij pleiten ervoor dat deze werkgroep zo snel mogelijk zou starten en zich zo ruim mogelijk zou bezinnen, zowel over de financiering als over het beheer en de afzet van de kolen. Ik zou het ook op prijs stellen dat zoveel mogelijk groepen bij deze werkgroep worden betrokken, zodat wij over objectieve gegevens in verband met de toekomst van de KS kunnen beschikken. Kan de Commissie

Moors

energie van de Vlaamse Raad hierbij niet onrechtstreeks worden betrokken? Misschien zou op bepaalde momenten voor deze Commissie verslag kunnen worden uitgebracht.

Mijnheer de Voorzitter, samenvattend kan ik zeggen dat ik niet akkoord ga met een aantal uitgangspunten van de heer Desaeeyere. Ik blijf erbij dat wij de overeenkomsten maximaal moeten blijven interpreteren zodoende dat de rooknadezetweejaarvoor de prijsvorming van de steenkool een andere formule van bijbetaling kan worden gevonden. Met betrekking tot Chooz hopen wij dat de kansen op een bijkomende kolencentrale in Limburg behouden worden. Ik wijs er echter op dat in de toekomst de grootste verantwoordelijkheid bij de Vlaamse Gemeenschap komt te liggen. En wij verwachten de solidariteit van alle groepen en partijen waardoor aan de KS een behoorlijke toekomst zou kunnen worden verzekerd. Wij stellen onze hoop in de werkgroep om ons waarborgen te geven voor de toekomst nadat de enveloppe zal zijn uitgeput. *(Applaus bij de CVP en de VU)*

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de interpellant, de heer Desaeeyere, heeft zelf aangekondigd dat hij overmorgen de Minister van economische zaken in de Kamer over deze problematiek eveneens wil interpelleren. Zoals de interpellant wil ik een inspanning doen om dit antwoord te geven binnen onze eigen bevoegdheden. Ook aan de heer Moors zal ik bondig antwoorden.

De punten betreffende Chooz en de caloriepool zal ik gezamenlijk behandelen. Mag ik er de aandacht van de Raad op vestigen dat de gewesten niet bevoegd zijn – en ik citeer de wet – voor het nationaal uitrustingsprogramma in de elektriciteitssector, voor de grote infrastructuur voor de stockering, de produktie, met inbegrip van de mijnen, het transport en de distributie. De bevoegdheid hiervoor blijft duidelijk nationaal. De Executieve heeft echter wel op 30 no-

vember 1983 een eenparig advies goedgekeurd met betrekking tot het nationaal uitrustingsplan. Dit advies werd vanzelfsprekend meegedeeld aan het Nationaal Comité voor de Energie en aan de nationale regering. Daarin staan zes punten. Ik zal ze even opsommen. Ik denk dat het ook nuttig is na te gaan wat wij hebben geadviseerd, dan kan u zelf afleiden wat er werd opgevolgd.

Ten eerste, bij de onderhandelingen met Frankrijk in verband met het dossier Chooz is het essentieel dat de toekomstige beslissingen in verband met het tijdstip en de aard van de in België te bouwen centrale en, het gebruik van supplementair vermogen, tot de uitsluitende bevoegdheid van de Belgische regering behoren, als functie van de toekomstige reële evolutie van prijzen en verbruik.

Ten tweede, het is noodzakelijk in de onderhandelingen niet alleen de verdeling van arbeid tussen Frankrijk en België in verband met de constructie van de centrales te beschouwen, maar evengoed de verdeling van het werk in verband met spijjtstofcyclus. Even vanzelfsprekend is voor ons het betrekken van bekwaame studie bureaus en constructiebedrijven uit het Vlaamse land bij een eventuele realisatie te Chooz en de wederkerige centrale van 1300 megawatt in België.

Ten derde, de realisatie te Chooz zal hoogwaardige tewerkstelling opleveren, onder meer voor de streek van Charleroi. Daar het ondenkbaar is dat dit zou gepaard gaan met een risico van tewerkstellingsvermindering in de Kempen, vragen wij dat bij de beslissing inzake het dossier Chooz gelijktijdig lange termijnakkoorden tegen billijke prijzen zouden worden gesloten voor de afname van steenkool van KS.

Ten vierde, er wordt aangedrongen op de onmiddellijke uitvoering van een gedetailleerde economische studie voor de 600 megawatt kolencentrale en van de 1300 megawatt kernenergiecentrale met inbegrip van factoren zoals vestigingsplaats, milieu-effecten en tewerkstellingspolitiek. Dit in uitvoering van de parlementaire resolutie nummer 7.

Ten vijfde, in de context van het energiedebat is het opportuun bij deze gelegenheid te wijzen op de dringende noodzaak nieuwe technologie van steenkoolgebruik te evalueren en eventueel op punt te stellen. Dit betreft zowel nieuwe methoden voor de vangst van stof en zwavel, als nieuwe conversieketens, bij voorbeeld voor vergassing, ontzwaveling, gascyclus met hoog rendement.

Ten zesde, in de globale energieproblematiek moeten de gevolgen voor het leefmilieu grondiger worden bestudeerd door middel van een milieueffectrapportage. Bovendien staat de Vlaamse regering erop dat haar bevoegdheid, zoals bepaald in de bijzondere wet van 8 augustus 1980, wordt geëerbiedigd inzonderheid wat betreft de bepalingen van artikel 6 paragraaf 1, II en V, betrekking hebbend op het leefmilieu en het waterbeleid.

Ziedaar het advies dat wij eenparig hebben uitgebracht. U weet trouwens uit het verdere verloop van het dossier Chooz dat met belangrijke punten uit dit advies door de Belgische regering in haar antwoord aan de Franse regering rekening werd gehouden. Daarentoent kan u trouwens mijn nationale collega op donderdag 22 maart 1983 ondervragen.

Ik wijs erop dat dit advies volledig conform is met het standpunt dat wij in de Vlaamse Executieve hebben ingenomen in 1982 op het vlak van de energie. Hier wil ik even de nadruk leggen op de resolutie die in de Commissie voor economie, werkgelegenheid- en energiebeleid van de Vlaamse Raad op 4 juni 1982 werden goedgekeurd.

Wij hebben daar uitvoerige besprekingen gevoerd, die de basis hebben gevormd van de ontwerpresoluties die in het nationale parlement voorlagen. De Voorzitter van de Commissie zal mij niet tegenspreken wanneer ik zeg dat wij in deze Commissie goed werk hebben geleverd. Bepaalde teksten werden aanzienlijk verbeterd en dit heeft ook zijn weerslag gevonden in de nationale resoluties.

Deze werden vanzelfsprekend door het parlement gestemd. Het is hier niet de plaats om de regering uitleg te

Geens

vragen over het opvolgen van de resoluties die werden gestemd. Ik wijs erop dat dit hele standpunt ook door de Vlaamse Raad op 15 juni 1982 werd vastgelegd en, daaruitvolgend, de nodige initiatieven werden genomen. Ik zou u kunnen verwijzen naar de resoluties betreffende de opties op het gebied van de steenkolen en op het gebied van de elektriciteit. Het zijn parlementaire teksten die iedereen voldoende kent. Het betreft ook teksten van de Vlaamse Raad die u trouwens kunt vergelijken.

Ik kom thans aan het punt van de financiering van de Kempische Steenkolen. De beslissingen kent u : op 29 juli 1982 werd een enveloppe van 2,5 miljard vastgesteld voor investeringen, vatbaar voor correctie inzake inflatie, een enveloppe van 33,1 miljard voor de dekking van de 2,5 miljard vastgesteld voor investeringen, vatbaar voor correctie inzake inflatie, een enveloppe van 33,1 miljard voor de dekking van de cashdrains tot einde 1987, waarvan 31,9 miljard voor de Kempische Steenkolen en 1,2 miljard voor Roton. Dit was de beslissing die nog altijd werd gehandhaafd. Er is nog een veel recentere beslissing die gecometiseerd werd door de wet, die op 16 maart jongstleden werd gepubliceerd, waarbij werd voorzien in een financieringsmechanisme bij een eventuele overschrijding van deze enveloppes. Het financieringsmechanisme dat dan op gang komt - trouwens, de heer Moors heeft daar ook naar verwezen - is de oprichting van de twee filialen, waarover wij overmorgen in de Executieve een advies moeten uitbrengen, van de Nationale Maatschappij voor de Nationale Sectoren. Deze twee filialen, één voor Wallonië, en één voor Vlaanderen met eigen rechtspersoonlijkheid, zullen leningen kunnen aangaan, gewaarborgd door het affecteren van *ristorno's* die overblijven nadat de lasten van het verleden zijn gedelgd.

Dat gaat vrij vlug en wij komen dan in een nieuwe positieve *thesaurietoestand*.

Ten tweede, door het overdragen aan de fondsen van *ordonnanceringskredieten* ingeschreven op een nationale

begroting en oorspronkelijk bestemd voor nationale investeringen in het betrokken gewest. Ik leg daarop de nadruk omdat dit niet ten laste is van investeringen door ons zelf gepland. In het licht daarvan is het nogal duidelijk dat de gewesten een reële verantwoordelijkheid moeten gaan opnemen ten opzichte van de nationale sectoren in het algemeen.

Wij spreken hoofdzakelijk over staal en steenkool. Er zijn ook nog andere nationale sectoren zoals textiel en scheepsbouw. Belangrijk is dat nu een systeem wordt gecreëerd waardoor na het aflopen van de bestaande enveloppes, aan de gewestelijke financieringsmaatschappijen de mogelijkheid wordt gegeven om nationale sectoren op Vlaams grondgebied te financieren. Daarmee heb ik niet gezegd dat het een financiering zonder eind moet worden. Ik heb het initiatief genomen tot het oprichten van een werkgroep in het licht van onze toekomstige verantwoordelijkheid. Het is goed dat wij daaromtrent reeds nu voorbereidend werk leveren. Ik wil dit even situeren op het vlak van de wetenschappelijke aanpak.

Op de allereerste plaats moeten wij gegevens bijeenbrengen. Daarover zal dan een ruim gesprek moeten worden gevoerd in de Commissie van de Vlaamse Raad. Ik heb de opdracht als volgt omschreven.

De conceptie van specifieke initiatieven om het produktierendement van KS te verbeteren, de afzet tegen behoorlijke prijzen te bevorderen, de valorisatie van de steenkool in de elektriciteitsproductie te verhogen door de omschakeling van bestaande elektrische centrales naar steenkool, de bouw van een technisch goed bestudeerde steenkoolcentrale in Limburg, op langere termijn de afzet in de staalindustrie te verzekeren, maximaal bij te dragen tot de ontwikkeling van de mijnstechnologie, systematisch diversificatieprojecten op te sporen en de realisatie ervan te ondersteunen.

Dit is in het zorg van de Kempische Steenkoolmijnen als globale maatschappij genomen, waarin wij ontegensprekelijk ook behoefte hebben aan verdere diversificatie. Ik hoop over enkele dagen te kunnen over-

gaan tot de oprichting van de werkgroep omdat ik er van uitga dat in een overgangperiode waarin de nationale regering de verantwoordelijkheid nog heeft, wij voor alle beslissingen die zij neemt, duidelijk moeten worden geadviseerd willen wij met kennis van zaken handelen. Wij moeten er ook voor zorgen dat geen beslissingen worden genomen die strijdig zijn met een conceptie op langere termijn. Wij moeten de „soudure” realiseren tussen de twee, vandaar deze initiatieven.

Een derde punt dat de interpellant heeft aangehaald is de LNG-terminal. Die behoort ook tot de nationale bevoegdheid luidens de wet van 1980 die bepaalt dat grote infrastructuurwerken voor de stockering, de productie, het transport en de distributie tot de nationale bevoegdheid behoren. In de resoluties van de Vlaamse Raad over de aardgasproblematiek is daar trouwens herhaaldelijk naar verwezen. Wij hebben onder meer gezegd: „De Vlaamse Raad beveelt de uitvoering aan van de benodigde infrastructuurwerken voor het ontvangen van gas zowel in gasvorm als in vloeibare toestand, mits de inachtnaam van de nodige veiligheidsvoorwaarden, en wijst op de mogelijkheid om via de valorisatie van de frigorieën, door bij voorbeeld de productie en verwerking van chemische basisproducten, de LNG-haven te Zeebrugge uit te bouwen als een industriële groeipool”.

Dit zijn de principes. Zoals u correct opmerkte, is er door de nationale regering een beslissing genomen in verband met de staatswaarborg. Deze zaak werd in de Vlaamse Executieve ter sprake gebracht door Minister Schiltz, aangezien het gaat om een probleem van gewestelijke waarborg voor kredieten die zouden kunnen worden aangewend en aangevraagd en waar bijgevolg het mechanisme van de gewestelijke waarborg zou kunnen spelen. Wij hebben gezamenlijk op 7 maart beslist dat wij bij de nationale regering zouden informeren naar de juiste inhoud van de beslissing en naar de eventuele consequenties voor het Vlaamse Gewest. Aangezien wij zelf hebben aangedrongen op de uitbouw van de benodigde infrastructuur en op de uitbreiding van een

Geens

industriële groeipool op basis van de grote frigorieëncapaciteit die daar aanwezig is, rijst de vraag in hoeverre wij daar direct industrieel belang bij hebben.

Ik moet wachten op het antwoord van de nationale regering. Wij hebben een officiële communicatie gevraagd van de beslissing en alle elementen die daarbij komen kijken, dus van het volledige dossier. Op basis daarvan zullen wij in de Executieve een standpunt bepalen en nagaan of onze belangen worden geschaad.

Ziedaar, mijnheer de Voorzitter, geachte vergadering, een bondige toelichting bij wat, in mijn optiek behoort tot de bevoegdheden van deze instelling. Op een aantal andere vragen, waarop u niet hebt geïnsisteerd, mijnheer Desaeeyere, zal de nationale regering u antwoord verstrekken. Uit mijn antwoord moge alleszins duidelijk blijken dat wij, in zover wij een inbreng hebben in het dossier, steeds maximaal de Vlaamse belangen hebben verdedigd, soms met aanzienlijk succes, bij voorbeeld inzake Chooz en inzake de financiering van de Kempense Steenkoolmijnen. Wij hebben daarenboven nu reeds de nodige schikkingen getroffen om alle consequenties te kunnen dragen indien de verantwoordelijkheid voor de nationale sectoren bij ons zou komen te berusten. Wij staan volledig achter de beslissing tot regionalisatie van de nationale sectoren, niet alleen wegens de financiële implicaties, maar ook wegens de noodzaak aan een coherent industrieel beleid. Deze beslissing plaatst ons vanzelfsprekend ook voor de opdracht er het beste van te maken voor de Vlaamse economie, niettegenstaande de moeilijkheden waarmee wij zullen worden geconfronteerd en niettegenstaande de beperkte middelen.

Vandaar dit initiatief en ik zou mij gelukkig prijzen indien ik op vrij korte termijn de Vlaamse Raad verder kan informatie verschaffen over de verschillende elementen die ik heb opgesomd als zijnde de opdracht van deze werkgroep. Ik wens dat de besluitvorming in verband met dit zeer grote probleem in de grootst mogelijke sa-

menwerking zal gebeuren.

De Voorzitter : De heer Desaeeyere heeft het woord.

De heer W. Desaeeyere : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, de cruciale vraag of de beslissingen in verband met de calorie-pool en Chooz nadelig zijn voor Vlaanderen is natuurlijk een feitelijke kwestie waarover de Minister en ikzelf blijkbaar sterk van mening verschillen. Toch geloof ik dat een objectief toeschouwer niet anders kan dan constateren wat het resultaat van deze beslissingen voor KS zullen betekenen.

Ter attentie van de heer Moors vestig ik er de aandacht op dat in het verslag van het Controlecomité voor gas en elektriciteit voor het jaar 1982 op bladzijde 18 wordt gezegd dat de meerprijs in verband met de calorie-pool 1.160 miljoen frank bedraagt. Dit is bijgevolg een stuk meer dan de 900 miljoen die werden voorzien. Ik kan enkel vaststellen dat alle eventuele expansie van verkopen van steenkool in feite aan de laagst mogelijke prijs zal worden gefactureerd.

Tot besluit van deze bespreking zou ik nog één zaak willen zeggen. Ik geloof dat het duidelijker en duidelijker wordt dat de cruciale vraag luidt : in hoeverre kan de energiepolitiek gefederaliseerd worden ? Het is een gemakkelijke oplossing te zeggen dat in die overgangperiode maatregelen moeten worden genomen opdat de nationale regering geen onherstelbare zaken zou doen. Volgens mij heeft deze nationale regering op dit ogenblik een onherstelbare zaak gedaan, met name zij heeft voor de eerste maal het principe van de calorie-pool op de helling gezet. In feite heeft zij dit principe verlaten. Ik denk dat dit een onherstelbare beslissing zal zijn. Ik meen dat wij in de toekomst grote moeilijkheden zullen ondervinden om opnieuw hierover te onderhandelen en ik betreur dat dit juist in deze overgangperiode gebeurt.

De heer C. Moors : Mijnheer Desaeeyere, vooreerst is het zo dat, wat de contracten met de elektriciens betreft, er een contract was van jaar tot jaar, waarbij jaarlijks over de prijs werd gediscussieerd. Daarenboven heeft men

vorig jaar reeds een akkoord gesloten om boven de hoeveelheid die aan de calorie-pool gekocht werd, een hoeveelheid aan de internationale prijs te kopen.

De heer W. Desaeeyere : Ik heb die beslissing trouwens betreurd.

De heer C. Moors : Maar dat is reeds vorig jaar gebeurd. Wat dit jaar gebeurt - en ik zeg niet dat wij hiermee akkoord gaan - is dat de tussenkomst van de elektriciens wordt geplafonneerd op het bedrag van vorig jaar, namelijk 956 miljoen frank, gedurende twee jaar. Dan zal een nieuwe formule worden gehanteerd.

De heer V. Anciaux : En wordt de formule dan afgebroken ?

De heer C. Moors : Neen, men heeft gezegd dat deze formule een einde neemt. Er wordt niet aan toegevoegd dat er geen andere in de plaats komt maar ook niet welke deze zou zijn.

Ter informatie vertel ik u dat het systeem van het prijsverschil tussen de prijzen van de ingevoerde produkten en wat wordt betaald door de gemiddelde caloriepool sinds 1978 bestendig is gestegen. Wij begonnen met 300 miljoen. Vorig jaar werd 956 miljoen bereikt, hoofdzakelijk door de evolutie van de dollar.

In het bestaande systeem was het mogelijk dat, als de waarde van de dollar bij voorbeeld zou blijven vermindern - en dat moeten wij afwachten - nooit 1.020 miljoen werd bereikt, zoals men voor dit jaar verwachtte bij het behouden van de vroegere prijs-overeenkomst.

De heer W. Desaeeyere : Mijnheer de Voorzitter, de Vlaamse regering zegt gemakkelijk : „Wij gaan een werkgroep oprichten” - hoe ziet de Minister trouwens de samenstelling ervan ? - maar ze richt een werkgroep op om iets te bestuderen waarover ze geen bevoegdheid heeft. De Vlaamse regering heeft inderdaad geen enkele bevoegdheid over de nationale energiepolitiek en het is goed mogelijk dat de nationale regering in de toekomst geregeld roet in het eten gooit, zoals met het staalcontract, zoals met de caloriepool, zoals met het bouwen van

Desaeyere

centrales en dergelijke meer, zonder dat de Vlaamse regering de nationale beslissing in enige mate kan beïnvloeden.

Wij moeten hieruit de nodige conclusies trekken en stellen dat het zo niet meer verder gaat.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden.

De volgende openbare vergadering zal plaatshebben donderdag 5 april en eventueel ook woensdag 4 april eerstkomende.

Ik stel voor het verder bepalen van agenda en uur voor die vergadering of vergaderingen aan het Bureau en uw Voorzitter over te laten.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten 17.30 uur*

Trefwoordenregister

Aanleg Noord-Zuidverbinding A-24, blz. 862

Administratieve formaliteiten KMO's en zelfstandigen
procedure, blz. 838

Alternatieve oplossingen breekwerf te Pepingen, blz. 839

Belangenconflict caloriepool, Chooz en LNG-terminal
Recente beslissingen, blz. 965

Belangenconflict voorstel CCF 104 (1982-1983) - Nr. 1, blz. 865, 866

Beleid inzake leefmilieu-effect-rapportering
Bevoegdheidsverwarring, blz. 840

Beleid Opera van Vlaanderen, blz. 896

Berichten van verhindering, blz. 835, 855, 909, 935

BRT
Benoeming leden RvB, blz. 960

Bescherming oude Dender te Dendermonde
Beleidsopties en -ontwikkelingen, blz. 902

Beveiliging veelluik Het Lam Gods, blz. 841

Commissies
Wijziging samenstelling, blz. 902

Dringende vragen
Zie Handelswijze Brusselse Intercommunale Watermaatschappij
Hinder NV Thovadec te Heusden-Destelbergen
Voorschottenbetaling diensten gezins- en bejaardenhulp

Gevolgen Paasvakantiespreiding voor BSD-leerlingenvervoer, blz. 841

Handelswijze Brusselse Intercommunale Watermaatschappij
Vlaams-Brabantse gemeenten, blz. 837

Hinder NV Thovadec te Heusden-Destelbergen
Oorzaak natuurschending, blz. 910

Hoofdstad Vlaamse Gemeenschap, blz. 843, 866

Inlevering Vlaams overheidspersoneel
Gevolgde procedure, blz. 911

Inkomen stukken
Aanvullend verslag, blz. 910
Advies van de Raad van State, blz. 836
Beraadslaging van de Vlaamse Executive, blz. 910
Interpellatie, blz. 910
Jaarverslag, blz. 855
Mondelinge vragen, blz. 910
Onderzoek naar de taalgroep, blz. 836
Ontwerpen van decreet, blz. 835, 909

Schriftelijke vragen, blz. 836, 910
Verslagen, blz. 835, 909
Voorstellen van decreet, blz. 835, 909

Ingetrokkenstukken
Ontwerp van decreet, blz. 835

Interpellaties
Zie Aanleg Noord-Zuidverbinding A-24
Belangenconflict caloriepool, Chooz en LNG-terminal
Beleid Opera van Vlaanderen
Bescherming oude Dender te Dendermonde
Leerlingenbijdragen in het muziekonderwijs
Oprichting Vlaams centrum voor informatica
Overstromingen te Denderbelle
Personeelssituatie dienst voor Nijverheidsbevordering
Toestand OCMW Dilbeek
Tracé spoorlijn Genk-Maasmechelen/Maaseik
Vlaamse Commissie voor ruimtelijke ordening
Wanordelijke ontgrondingspolitiek
Maasland
Waterbeleid in het Vlaamse Gewest

Lawaai- en reukhinder te Lebbeke
Vetsmelterij Coverella, blz. 839

Leerlingenbijdragen in het muziekonderwijs
Deelneming in gebruiks- en verbruikskosten, blz. 952

Motie
Zie Belangenconflict

Ontwerp van decreet
Zie Hoofdstad Vlaamse Gemeenschap
Statuut logiesverstrekken bedrijven
Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling

Oprichting Vlaams Centrum voor informatica
Houding Vlaamse Executieve, blz. 892

Overstroming te Denderbelle
Verantwoordelijkheid van het polderbestuur, blz. 897

Personeelssituatie Dienst voor Nijverheidsbevordering
Toestand na afschaffing en regionalisering, blz. 881

Procedure parlementair onderzoek
Voorstelling en regeling, blz. 929, 935, 941, 957, 958

Resolutie
Zie Werkloosheidscontrole

Statuut logiesverstrekken bedrijven, blz. 849, 855, 912, 913, 954

Stemmingen
Aangehouden stemmingen

Procedure parlementair onderzoek, blz. 957

Hoofdelijke stemmingen
Procedure parlementair onderzoek, blz. 958
Statuut logiesverstrekken bedrijven, blz. 954
Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling, blz. 955, 956

Toestand OCMW Dilbeek
Willekeurige behandeling door voogdijoverheden, blz. 945

Tracé spoorlijn Genk-Maasmechelen/Maaseik
Aanbreng op Gewestplannen, blz. 867

Vlaamse Commissie voor ruimtelijke ordening
Samenstelling, blz. 874

Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
Oprichting, blz. 915, 924, 928, 955, 956

Voorschottenbetaling diensten gezins- en bejaardenhulp
Gevolgen uitblijven betalingen, blz. 836

Voorstel van decreet
Zie Hoofdstad Vlaamse Gemeenschap
Procedure parlementair onderzoek

Vragen
Zie Administratieve formaliteiten KMO's en zelfstandigen
Alternatieve oplossingen breekwerf te Pepingen
Beleid inzake milieu-effect-rapportering
Beveiliging veelluik Het Lam Gods
Gevolgen Paasvakantiespreiding voor BSD-leerlingenvervoer
Inlevering Vlaams overheidspersoneel
Lawaai- en reukhinder te Lebbeke
Subsidiëring restauratie monumenten erkende eredienst

Wanorderlijke ontgrondingspolitiek Maasland
Problematiek ruimtelijke ordening en beleidsvisie, blz. 869

Waterbeleid in het Vlaamse Gewest, blz. 884

Werkloosheidscontrole
Bevoegdheid en opsloringsprogramma's, blz. 928, 959

Werkzaamheden
Regeling, blz. 854, 855, 908, 933, 935, 945, 970